

ΑΙΟΛΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ

ΧΑΡΑΛ. Γ. ΒΑΦΕΙΑΔΗΣ
ΔΗΜ. Η. ΨΩΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Β. Κ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ δ. φ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Διάφοροι ἐγράμσεις τοῦ Μυθιστορήματος

Τὸ Σύγχρονον ἰδεῶδες τῶν λαῶν

Ἐκ τὴν Ζωὴν

Δημητριακοὶ καρποὶ

Ἄλληγορία (ποίημα)

Ἡ Μαύρη Καρδιά (Διήγημα)

Ἡ κόρη (ποίημα)

Τὸ νερὸ τοῦ Φασσουλά (ποίημα)

Ρεμβασιὸς

Τὰ Χρυσάνθεμα (ποίημα)

Ὁ ἴσκιος τοῦ Γεώργου (Διήγημα)

Κυδωνιαικὴ Ζωὴ

Σκόρπια λόγια

Βιβλία καὶ Περιοδικὰ

Μιχ. Δουβάρεως δ. φ.

Ἄλ. Κολυφῆτη δ. φ.

Στ. Γ. Σπεράντζα

Εὐάγγ. Σαρίκα

Αἴμονος

Βάσου Ἀλιστράτου

Αλ. Ι. Γαλανοῦ

Μ. Τσακύρογλου

Δίδος Οὐρανίας Κ. Σάλτα

» Μαρίας Ε. Ζάμπα

Ἄδουσσέως Χριστοδοῦλου

ΕΙΚΟΝΕΣ

Τὸ ἄκρον τοῦ Σεραῖου ἐν Κων(σ)πόλει

Ἄποψις παραθαλασσία Κορδελιῶ

Νησὶς ἁγίου Ἰωάννου

Τύποις ὁ "Ἡλιος", Μεγάλῃ Ἀγορᾷ (Βεζεστῆνι) Κυδωνία

ΑΙΟΛΙΚΟΣ ΑΣΤΗΡ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΑΙ

ΧΑΡΑΛ. Γ. ΒΑΦΕΙΑΔΗΣ
ΔΗΜΗΤΡ. Η. ΨΩΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ

ΕΝ Τῷ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙῳ
"Ο ΗΛΙΟΣ,"

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Β. Κ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ δ.φ.

ΜΙΧΑΗΛ ΛΟΥΒΑΡΕΩΣ Δ.Φ. ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ γ'

Κανόνες τῆς γνησίας μυθιστορικῆς τέχνης.

Ἐκ τῶν μέγρο τούδε εἰρημένων συνιεται ὅτι ἐκτός τῶν τριῶν θεμελιωδῶν ἀρετῶν παντός ἀγαθοῦ μυθιστορηματός * ἦτοι Α' τῆς ἐπιπικῆς πλατύτητος ἐν τῇ ὑποθέσει αὐτοῦ Β' τῆς ἐναργείας τῶν περιγραφῶν καὶ Γ' τῆς διαρκούς συγκρατήσεως τῆς προσοχῆς τοῦ ἀναγνώστου, ὑπάρχει καὶ τετάρτη ἐπίσης σπουδαία καὶ ἀπαραίτητος τουτέστιν ἡ ἀποχρέωσις παντὸς μυθιστοριογράφου σεβόμενον τὸ ὄνομα αὐτοῦ τοῦ νὰ πλάτῃ τοὺς ἥρωας του καλλιτέρου καὶ οὐδέποτε χειροτέρου τῆς πραγματικότητος, διότι μόνον οὕτω θὰ ἀνακουφίσῃ καὶ θὰ ὠφελίσῃ τὸν ἀναγνώστην.

Πράγματι ἡ ἀναπαράστασις ἀγαθῶν συναισθημάτων ὅσον δῆποτε ἰδανικῆ καὶ ἂν εἶνε, καθὼς καὶ ὁ τελικὸς θρίαμβος καὶ ἡ ἐπιβρόβεισις τῆς ἀρετῆς ἰκανοποιεῖ καὶ ἀνακουφίζει τὸν ἀναγνώστην συναισθανόμενον ὅτι τὸ καθῆκον ἐπὶ τέλους ὑπερνικᾷ τὴν δυστυχίαν καὶ τὸ ἀγαθὸν ἀνταμείβεται· οἷτος καλλίσταται οἰοεὶ ἰγίστερος ὡς ἀπὸ ἠθικοῦ λουτροῦ ἔξερχόμενος, ἐν τῇ περιστάσει δὲ ταύτῃ ἡ ἀπιδανότης εἶνε συγγορητέα κατὰ τὴν καίτοι ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν πραγματικότητα· "μολονότι οὔτε οἱ ὄραιοι ἰκείνοι "χαρὰκτῆρες οὔτε τὰ ἀγὰν συναισθήματα εἶνε "τοῦ κόσμου τούτου, ἐν τούτοις ταῦτα καίτοι "ἀπίθανα δὲν εἶνε ὅμως ψευδῆ, διότι ἀποτελοῦσι τὴν εἰκόνα τοῦ ἀνθρώπου ὡς θὰ ἦτο οὕτος "ἂν τὰ ἀπὸ τοῦ βίου καὶ τοῦ κόσμου προσκόμματα δὲν ἠνώγλιον ἀπαύστως καὶ δὲν ἀπεσκήρυον τὴν ψυχὴν του" ** Δυστυχῶς ὅμως

τὸν ἀπαραίτητον τοῦτον τῆς μυθιστορικῆς τέχνης κανόνα δὲν τηροῦσι πάντες οἱ μύστοι αὐτῆς· ἰσχυρίζονται καὶ μυθιστορήματα εἶναι τὴν ἀδελφίαν ἀπείρητον νὰ ἐξαφάνισαι τὸ ἀίσχος μᾶλλον ἢ τὸ καλὸς τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας καὶ νὰ ἐπιβροβύσασιν, εἰ δυνατόν, τὴν κακίαν ἀντὶ τῆς ἀρετῆς. Τοῦτο συνήθως συμβαίνει εἰς χρόνους, καὶ οὗς ἡ κανονικὴ διαφθορὰ συστηματοποιεῖται μεταβαίνουσα ἀπὸ τῆς καρδίας εἰς τὸν νοῦν τὰ δὲ ἀνθρώπινα πεθεῖ ἀπὸ παρρηγορῶν τῶν ἀσθητικῶν μεταβάλλονται εἰς διδασκαλίαν (Σ. Μ. Γ. Β' 376). Τοῦτο τὸ τρόπος τὸ ἐγκλημα περιβλεπεται ἐπιβλητικῶν μεγάλων καὶ θάλαττων, οἱ δὲ ταπεινοὶ καὶ ἠθικῶς ἐκράνοι τύποι μετασχηματίζονται εἰς μυθιστορικοὺς ἥρωας τοσούτων κινῶν καὶ πελορωμένων, ὥστε κινδυνεύουσι οἷτοι νὰ διασαλευθῶσι τὴν ἀνθρωπίνην συνείδησιν καὶ νὰ καταπλήξασιν τοὺς ἀπλοτεροὺς ἐλαμβάνοντας τὴν θρασυτητα ὡς ἰκανότητα. Διότι τὸ ἀμαθὲς καὶ ἀνόητον πλῆθος πιστεῖε ὡς ἀληθῆ τὰ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του ἐκτυλισσόμενα καὶ προσπαθεῖ φυσικῶς νὰ μιμηθῇ τὰ φαῖνα ἐκεῖνα καὶ ἀπίθανα ὄντα, ἅτινα ὁ μυθιστοριογράφος ἀεκιονίζει ὡς ἐκτακτὰ καὶ μεγάλα.

Ὡς συνήθης αἰτιολογία τῶν ἐπιβλαβῶν τούτων ἀναγνωσμάτων εἶνε τὸ ὅτι ταῦτα ἐμπνέονται ἐκ πραγματικῶν ἐν τῇ κοινωσίᾳ συμβάντων διὸ καὶ οἱ τούτων συγγραφεῖς ἐνασμενίζουσι λέγοντες ὅτι ἀποτελοῦσι τὴν *πραγμασίαν* τῆς μυθιστοριογραφίας σχολῆς. Ὁ ἰσχυρισμὸς ὅμως οὗτος εἶνε σφιστικὸς διότι προσρισμὸς τῆς μυθιστορίας δὲν εἶνε νὰ ἐπιδείξῃ ἕληκ μόνον καὶ ἀκαθαρσίας ἐν τῇ κοινωσίᾳ καὶ νὰ κεντρίσῃ τὴν περιέργειαν τοῦ ἀναγνώστου ἀναγιγνῶσαι τὸν ἀνάγνωστον καὶ ἀυστόλως ἀποκαλύπτουσαι τὰ ἐνισχυοῦ ἴσως λανθάνοντα κοινωνικὰ σκάνδαλα, ἀλλὰ νὰ συγκινήσῃ τὸν ἀναγνώστην διὰ τῆς φανταστικῆς ἀφηγήσεως ξένων παθημάτων καὶ

Σημ. * Περβ. CHRIST Β' 651 καὶ ἔξης.
** Σαμ. Γ. Γ. Β' σελ. 373.

νά ψυχαγωγίῃ αὐτὸν διὰ τῆς συγκεκριμένης ἀναμίξεως τοῦ τεχνικοῦ μετὰ τοῦ ὠφελίμου. Καθῆκον λοιπὸν ἀπαραίτητον πάσης μυθιστορίας εἶναι νὰ μὴ παριστᾷ τὴν εἰκόνα τοῦ πάθους ὀλεθριωτέραν αὐτοῦ τοῦ πάθους, διότι οὕτω περιπίπτει εἰς ὑπερβολὴν καὶ σοφιστείαν ἢ δὲ ὑπισχυμένην τέχνης μεταβάλλεται εἰς δηλητηριον. Ὁ μυθιστοριογράφος μᾶλλον θὰ βλάβῃ τοὺς περὶ αὐτὸν παρὰ θὰ ὠφελήσῃ, ὁπότεν εἰς τὸν κοινωνικὸν πηλὸν ἐσελθὼν καὶ ἐν τούτῳ ἐπὶ μικρὸν διατρίψας ἐξέσχεται εἰτα μεταδίδων τὴν κακομίαν τῶν ἐπ' αὐτοῦ ἐπικολλησάντων κοινωνικῶν σπύλων. Οὐδεὶς ἔστω καὶ ὁ μᾶλλον τεθωρακισμένος κατὰ τῆς βλαβερᾶς ἐπιδράσεως, ἦν προξενεῖ ἢ ἐν τισὶν ἐργοῖς ποικιλῆ μούσα τοῦ Γάλλου συγγραφέως M. Zolā, δύναται ἀσφαλῶς νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι ἐξῆλθεν εἰς τὸ τέλος πάντη ἀνεπηρέαστος ἐκ τῆς ἠθικῆς μεμολυσμένης καὶ σαλπρᾶς ἀτμοσφαιράς, εἴς ἦν ὁ συγγραφεὺς οὐ γῆ τοὺς ἀναγνώστας του. Ἐνταῦθα ἐγκρίεται τὸ κακὸν τὸ δυνάμενον νὰ προκρούσῃ ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τοιοῦτον βιβλίον. Διὰ τῶν πνευματικῶν χαρισμάτων τοῦ μειωσώμενου καὶ εὐφραντάστου τοῦ τεχνίτου τοῦ νεωτέρου μυθιστορηματός ὅστις, τὰ χαρίσματα τῶν ταῦτα ἐπὶ κακῷ μετεχειρίσθη διὰ τοῦ γαργαλιστικοῦ σκανδαλίου τὸν τέχνηστον πλουτισμὸν προτιθέμενος, ὑπάρχει φόβος μήπως ἐκφρασιθῶσιν οὐχὶ μόνον ἀφελεῖς νεανίδες ἢ ἐρωτῦλα μειράκια ἀλλὰ καὶ ἄνδρες καθεστῆροτες. « Εἶνε ἀδύνατον νὰ φαντασθῇ τις, « λέγει περὶ τοῦ M. Zolā ὁ Γάλλος κριτικὸς « Brunetiere ἐν τινὶ ἄρθρῳ τῆς ἐπιθεωρήσεως « τῶν δύο κόσμων (τόμος 8ος σελ. 704 καὶ ἐξῆς) « περισσοτέραν εὐτέλειαν καὶ ποταπότητα ἐν τῇ « ἐκλογῇ τῶν ἐκ τῶν ὑποθέσεων αὐτοῦ, περισσοτέραν ἀγένειαν καὶ μυσαιρότητα ἐν τῇ « πεικονίσει τῶν χαρακτήρων, περισσοτέραν τέλος κτηνωδίαν καὶ κνισμὸν εἰς τὸ ὕψος του. « εἶνε τοσοῦτον μᾶλλον λυπηρὸν καθ' ὅσον ὁ Zolā εἶνε συγγραφεὺς εὐφυῆς, ἀπερωσεν εἰς τὰς « παρατηρήσεις του ἀπεριόριστον κόπον καὶ τὸ « σπουδαιότερον κέκτηται σπουδαίας ἰδιότητος « ἐφευρετικότητος καὶ δυνάμεως. Δυστυχῶς δὲν « βλέπει ὅτι ὁ καθήφορος τῆς βιαίας κτηνωδίας, « ἦν ἠκολούθησεν ὁδηγεῖ αὐτὸν εἰς τὴν παραγωγὴν τεράτων, τῶν ὁποίων ἢ θεὰ ἐκπλήττει « μὲν καὶ ἀφαρπάζει πρὸς στιγμὴν, ἀλλ' ἄτινα « ἀφίρουνσι εἰτα εἰς τὸ πνεῦμα τὴν ντύπωσιν « μεγάλου ταλάντου ἀνοφελῶς ἐφηρμοσμένου. » Ἐκ τῶν εἰρημίων συμπεραίνομεν ὅτι πρωτίστη ἀρετὴ καὶ μέγιστον προσόν τοῦ καλοῦ μυθιστορηματός δέον νὰ εἶναι ἢ ἐν αὐτῷ ἀπ' ἀρχῆς μέγχοι τέλους διήκουσα ἠθικὴ πιθανότης τῶν χαρακτήρων καὶ συνασθημάτων ἢ ἀποκλίνουσα πρὸς τὸ ἀγαθὸν καὶ οὐχὶ πρὸς τὸ κακόν. * Ἄν μυθιστοριογράφος τις σκοπῇ νὰ παραβῇ τὴν ἀρχὴν ταύτην, καλλίτερον θὰ ἐκαιμε πρὶν γράψῃ ἔστω καὶ μίαν σειρὰν νὰ συντρέψῃ τὴν γραφίδα, ἢν

κρατεῖ εἰς τὰς χεῖρας καὶ τοῦτο διότι ἐκ πάντων τῶν ἄλλων λογοτεχνικῶν εἰδῶν τὸ μυθιστορημα, ἂν εἰσηγῆται καὶ ποδηγετῆ τὴν κακίαν, εἶνε τὸ μᾶλλον ἐπιβλαβὲς καὶ ἐπώδυνον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Διαιρέσεις τοῦ μυθιστορηματος

Ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἐξητάσαμεν τὴν οὐσίαν τοῦ μυθιστορηματος καὶ εἶδομεν τι οἱ εἰδότες φρονοῦσι περὶ τῶν ἀρετῶν ἢ ἐλαττωμάτων τοῦ νεωτερικῶν τούτου λογοτεχνικοῦ προϊόντος. Ἦδη προσθέτομεν τινα περὶ τῶν διαφορῶν εἰδῶν αὐτοῦ καὶ τῶν ποικιλιῶν, εἰς ἃς διαιρεῖται.

Τὸ πρῶτον καὶ σπουδαιότερον εἶδος τῶν μυθιστορημάτων εἶνε τὸ ἐρωτικόν, διότι τὸ κατ' ἐξοχὴν στοιχεῖον καὶ ἡ ψυχὴ παντός σχεδὸν μυθιστορηματος εἶνε ὁ ἔρωσ. Ὁ γνήσιος μυθιστοριογράφος ἀκραδάντως πιστεύει εἰς τὴν εὐεργετικὴν ἐπίδρασιν καὶ τὰ ἀγαθὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἔρωτος νομίζων ὅτι οὗτος ἀναζωογονεῖ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ πνεῦμα διὰ νέου ἀνακαινιστικοῦ ὄρωτος καὶ ὅτι ὁ ἄνευ ἔρωτος ἄνθρωπος ἔχει σχεδὸν παραλυτικὴν τὴν ψυχὴν, ἀφ' οὗ δὲν αἰσθαιεταί οὐδὲ τὸ ἦμισον τῶν πραγμάτων, ὅσα δύναται νὰ αἰσθανθῇ ἄνθρωπος ἔρων. * Τὴν περὶ ἔρωτος ταύτην γνώμην εἶχον πάντες οἱ μυθιστοριογράφοι οἱ ἐν παντὶ αἰῶνι διακριθέντες, οἵτινες ἠγωνίσθησαν τις καλλίον νὰ ἐξεικονίσῃ καὶ ἰδανικώτερον νὰ ὀνειροπολήσῃ τὸν ἔρωτα. Κατὰ τὴν περιπαθὴ ἐκφρασὴν τοῦ ἀρχαίου μυθιστοριογράφου Λόγγου τοῦ ἠγγελομαντοῦ τὰ « κατὰ Δάρφιν καὶ Χλόην » ὁ ἔρωσ ἠρξεν ἀρχεῖ καὶ θὰ ἀρχῇ ἐν ὅσῳ ὑπάρχει κάλλος καὶ βλέπουσιν οἱ ὀφθαλμοί, ὁ δὲ Διλόδοτος ὁ ζῶν ἐν μέσῳ τῆς διεφθαμένους Ρωμαϊκῆς κοινωνίας ὑπὲρ τῶν ἐραστῶν ἀπολογούμενος λέγει « οὐ τὸ ἔρᾶν νόσος ἀλλὰ τὸ μὴ ἔρᾶν εἰ γὰρ, ἀπὸ τοῦ ὄραν τὸ ἔρᾶν τυφλοὶ οἱ μὴ ἐρῶντες » Ἐπίσης ὁ θεῖος Πλάτων ὁ πᾶσαν ποταπὴν ἰδέαν ὑπερφῶς ἐξιδανικεύσας ἐν τῷ συμποσίῳ αὐτοῦ φιλοσοφῶν περὶ ἔρωτος θεωρεῖ αὐτὸν ὡς ὁρμὴν πρὸς ἀθανασίαν « ἐνταῦθα « γὰρ τὸν αὐτὸν λόγον ἐκεῖνη ἢ θνητὴ φύσις « ζητεῖ κατὰ τὸ δυνατόν ἅλει τε εἶναι καὶ ἀθάνατος » (Πλάτωνος Συμπόσ. 207 D) ἐν δὲ τῷ Φαῖδρῳ παριστᾷ τὸν ἔρωτα ὡς σπουδὴν πρὸς τὸ ἀρχικὸν κάλλος. Ὁ μέγας οὗτος φιλόσοφος ἀφῆρσεν ἐκ τοῦ ἔρωτος πάσας τὰς ποταπὰς ἰδιότητας, δι' ὧν δτε ἀρχαῖος καὶ ὁ νεώτερος κόσμος ἐπειράθη νὰ περιενδύσῃ αὐτόν. Δὲν ἐνόει ὁ Πλάτων ὡς ἔρωτα τὸν ἀπολαυστικὸν καὶ φαιδρὸν τῆς πανδήμου Ἀφροδίτης υἱὸν οὐδὲ τὸν ἱποκριτικὸν καὶ ἐπιπλαστὸν τῶν νεωτέρων χρόνων δὲν ἐφραντάσθη οὗτος τὸν ἔρωτα ἐνδεδυμένον κομψὰ ἢ μάλιστα ἐπιβληθῆναι τὴν κόμην ἢ διόπτρας κρατοῦντα καὶ μεστὸν ὑποκρίσεως, ὡς θὰ ἔπραττε νεώτερος μυθιστοριογράφος, ἀλλὰ

Σημ. * Σ. Μ. Γρα. Β' σελ. 378.

Σημ. * Σ. Μ. Γρα. Β' σελ. 429.

συνώψισε τὴν περὶ αὐτοῦ θεωρίαν εἰς τὸν ἱερὸν ἐκείνον ἀγῶνα, ὃν ἡ ψυχὴ καταβύλλει ὀρεγομένη τὴν ἀνάκτησιν τοῦ ἀπ' αὐτῆς ἀφαρθεύτος ἐκπαλα ἡμίσεος * εἰς τὴν θλίψιν, ἣν ὑφίσταται μὴ ἐπιτυγχίνοσα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τούτου καὶ εἰς τὴν ἐγκλιτέρησιν αὐτῆς ἐν τῇ ἀποτυχίᾳ. Τὸν ἔρωτα τούτων πολλοὶ ἐνόμισαν ὡς πλανητὴν καὶ ὄνειρον· ὁποσδήποτε ὅμως πάντες ἀναγορίζουσιν αὐτὸν ὡς πλάνην γλυκείαν καὶ οὐχὶ ἀνάξῃαν τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς τιμάντες δὲ τὸν εἰσηγητὴν καὶ πρῶτον ἐρημνὰ αἰ τοῦ ἀποκαλοῦσι ΠΛΑΤΩΝ·ΚΟΝ ΕΡΩΤΑ.

Δεύτερον εἶδος μυθιστορήματος, τὸ ὁποῖον καὶ ὡς προεισαγωγή οἱ τὰς εἰλεῖν τοῦ ἐρωτικοῦ ἔχρησ' μυσεν, εἶνε τὸ **ἔθνογραφικόν**, ὅπερ, καθὼς καὶ τὸ ὄνομα δηλοῖ, ἐπιδιώκει τὴν ἀποθησαύρισην τῶν παραδοξότερων συμβάντων τῶν ἐν ἄλλοις τόποις γενομένων. Σχεδὸν ἀσφαλῶς δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι διδάσκαλος τῶν ἐθνογραφικῶν μυθιστορημάτων εἶνε αὐτὸς ὁ Ὀμηρος, ὅστις πολλὰ ἐμυθολόγησε περὶ Κνωπῶπων καὶ Φαιάκων καὶ Λαιοστρυγόνων καὶ ἄλλων ἀγρίων ἀνθρώπων. Τὸ ἔργον τοῦ Ὀμήρου ἠκολούθησαν ἔπειτα ἄλλοι, πρῶτος δὲ ἔγκαταμίξας τὸ ἐρωτικὸν στοιχεῖον εἰς τὸ ἐθνογραφικὸν μυθιστόρημα καὶ συνενώσας τὰ δύο εἶδη εἰς ἓν εἶνε ὁ πατριολογὸς οὕτως εἰλεῖν τὸ μυθιστορήματος Ἀντώνιος Διογένης.** Οὗτος ἔγραψεν βιβλίον ἐπιγραφόμενον «τὼν ὑπὲρ Θούλην ἀπίστων λόγοι κθ'». Ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ ὁ ἦρωσ τοῦ Διογένης Δεινίας ἀποπλανηθεὶς τῆς πατρίδος του ἦλθεν εἰς τὴν νῆσον Θούλην τὴν σημερινὴν Ἰολανδίαν καὶ ἐκεῖ κατελήρθη ὑπὸ ἔρωτος πρὸς τὴν Δερικυλλίδα Τυρίαν τὸ γένος. Τὴν ὁδὸν, ἣν ὑπέδειξεν ὁ Ἀντώνιος Διογένης ἠκολούθησαν εἶτα καὶ ἄλλοι, οὗτο δὲ ἔχουμεν τοιαύτας μυθιστορίας τὰς τοῦ Ἰαμβλίχου γραψάντος Βαβυλωνιακά, τῶν τριῶν Ξενοφάντων καὶ τέλος τοῦ ἐπιφανεστάτου πάντων τῶν μυθιστοριογράφων τῆς ἀρχαϊότητος Ἡλιόδωρου τοῦ Ἐμεσάρου γραψάντος τὰ «κατὰ Θεαγένην καὶ Χαρίκλειαν» τῶν ὁποίων ἀνάλυσιν θὰ ἴδῃ ὁ ἀναγνώστης ἐν β' μέρει τοῦ παρόντος ποιήματος.

Τρίτον εἶδος μυθιστορήματος εἶνε τὸ **ιστορι-**

κὸν οὗτο κληθὲν διότι αἱ ὑποθέσεις αὐτοῦ ἔχουσιν βάσιν ἱστορικαίην. Πρῶτος ἀντιπρόσωπος τοῦ εἶδους τούτου εἶνε Χαρίτων ὁ Ἀφροδίτευς ἀκμήσας πιθανῶς περὶ τὸν Β' μ. χ. αἰῶνα καθὼς συνάγεται ἐκ τινος πατρύου ἐδρεθέντος ἐν Φαγιουμ * καὶ περιέχοντος τερμίζιόν τι τοῦ μυθιστορήματος «τὰ κατὰ Χαίραϊν καὶ Καλλιρρόην,» ὅπερ οὗτος ἐξέδωκεν. Ἐν τῷ μυθιστορηματικῷ τούτῳ ὁ Χαρίτων πλάττει ἑαυτὸν ὡς γραφεὰ τοῦ ἠγέτορος Ἀθηναγόρου, ὅστις ἦτο σύγχρονος καὶ ἀντίπαλος τοῦ στρατηγοῦ τῶν Συρακουσίων Ἐρμοκράτους τοῦ νικῆσαντος τοὺς Ἀθηναίους ἐν Σικελίᾳ (Θουκυδ. 6,35) Κατὰ τὴν παρατήρησιν τοῦ Γάλλου d'Orville, ὅστις πρῶτος ἐξέδωκε τὸ ἔργον τοῦ Χαρίτωνος, τὸ ὄνομα τοῦ γραφεῆς τούτου εἶνε ἀλλιγορικόν· ὑπομιμνήσκον τὰς Χάριτας καὶ τὴν Ἀφροδίτην. Ὡς ἡρώϊς τοῦ μυθιστορήματος ἐχρησίμωσεν ἡ θυγατὴρ τοῦ Ἐρμοκράτους Καλλιρρόη. Ὁ αἰὼν τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου ἦνοιξε νέαν ὁδὸν εἰς τὸ ἱστορικὸν μυθιστόρημα, διότι ἡ περιπετειώδης ζωὴ καὶ αἱ ἀπειροὶ κατακτήσεις τοῦ Μακεδονικοῦ ἥρωος ὡς καὶ ὁ στρατιωτικὸς αὐτοῦ περίπατος διὰ μέσον τοῦ ἀχανοῦς Περσικοῦ κράτους ἔδωσαν σπουδαίαν ὠθησιν εἰς ἐκείνους, οἵτινες ἤθελον νὰ ἀνανώσωσι τοὺς παλαιοὺς μύθους τοῦ Βάκχου καὶ τῶν Ἀργοναυτῶν. Τότε καὶ ὁ Κοίντιος Κίρκος ἔγραψε τὸν βίον τοῦ Ἀλεξάνδρου κατὰ τὰς ἰδίας αὐτοῦ ἐμπνεύσεις μᾶλλον ἢ κατὰ τὴν ἱστορικὴν ἀκριβείαν.

Κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους τὸ ἱστορικὸν μυθιστόρημα ὑπερβολικῶς ἐμυθηθήσαν οἱ νεώτεροι μυθιστοριογράφοι δόντος τὸ παράδειγμα τοῦ μεγάλου ἕξ Ἀγγλίας εἰς τὸ εἶδος τοῦτο τερμίτου Οὐάλλερ Σκότ. Διὰ τῶν μεταφράσεων τοῦ Οὐάλλερ Σκότ διεδόθη καὶ ἐν Γαλλίᾳ τὸ ἱστορικὸν μυθιστόρημα ἐξῆχος δὲ αὐτοῦ ἀντιπρόσωπος ἀνεδείχθη ὁ Βίκτωρ Οὐγκώ διὰ τῶν «Ἀθλίων, τῆς Παναγίας τῶν Παρισίων» καὶ ἄλλων ἔργων. Ἐτερος Γάλλος ἐπιφανὴς τερμίτης τοῦ ἱστορικοῦ μυθιστορήματος εἶνε ὁ Ἀλέξανδρον Λουμάς πατήρ. Τὰ μυθιστορηματικά αὐτοῦ **Τρεῖς Σωματοφύλακες, Μετὰ εἰκοσι ἔτη, ὁ ὑποκόμης τῆς Βρασελόνης, τὸ Περιδέραιον τῆς Βασιλείσης** καὶ τόσα ἄλλα ἀκόμη μεταφρασθέντα καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν, εἶνε ἔργα βάσιν ἔχοντα ἱστορικά τινα βλαστίσια τῆς βασιλείας τῶν δύο Λουδοβίκων ΙΔ' καὶ ΙΕ'. Εἰς τὰς χεῖρας τῶν μιμητῶν τοῦ Λουμά τὸ ἱστορικὸν μυθιστόρημα ἐξεφυλίσθη καὶ ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὴν γένεσιν [τοῦ ἀρχαιολογικοῦ μυθιστορήματος με ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ τὸν Βαλζαῖν καὶ Εἰδγ. Σὴν. Ἐτερον εἶδος μυθιστορήματος ἐν κοινῇ χρήσει κατὰ τὴν ἀρχαϊότητα καὶ τοὺς νεωτέρους χρόνους εἶνε τὸ **ποιμενικὸν** περιγραφὸν τὸν βίον καὶ τὰ ἤθη ποιμένων, ἕξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα. Κάλλιστος ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ ἐκ τῶν ἀρχαίων εἶνε ὁ Λόγγος γραψίς «κατὰ Δάρφιν καὶ Χλόην» ἔργον διακρινόμενον διὰ τὴν ζωη-

Σημ. * Ὁ Πλάτων ἐν συμπόσιῳ (189 p) ἀναπτύσσει διὰ μικρῶν τὸν μῦθον ὅτι τὸ ἀνθρώπινον γένος ἦτο ἐκπαλα ἀνδρῶ γυνον, τοῦτέστι κοινὸν ἕξ ἀρρενος καὶ θήλειος, εἶτα δὲ ὁ Ζεὺς διεχώρισεν αὐτὸ διχα, ἐκτοτε λοιπὸν ἐνέμεινε φυσικῶς εἰς τὸν ἀνδρῶπων ἀρρενος ἕως πρὸς ἔσθρασην τοῦ ἔτερον ἡμισέος του.

Εἰς τὴν ἐρωτικὴν μυθιστορίαν ἠκολούθη καὶ ὁ ποσειδάωνος τῆς Ἑλληνικῆς παλιγγενεσίας Πήγας ὁ Φεραῖος μεταφραστὴς ἐν Βιεννῇ τῷ 1790 καὶ ἐξέδωκεν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ βιβλίου ὑπὸ τὴν ἐπιγραφήν «Σχολεῖον τῶν νεοελληνικῶν ἐραστῶν», περιέχον τὰ περίεργα συμβεβηκότα τῶν φημισμένων γυναικῶν τῶν Παρισίων κατὰ τὸν παρόντα αἰῶνα. Τοῦ ὁποῦ τούτου βιβλίου «τῶν νεοελληνικῶν ἐραστῶν» τὸ χειρόγραφον γραφέν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Πήγα περιεσφῆθη ἐν τῇ ἐν Σμύρῃ βιβλιοθήκῃ τοῦ μακαρίτου Μ. Π. Κοσσονῆ.

Σημ. ** Περὶ τούτου λέγει ὁ Φώτιος ἐν βιβλ. 166 τὰδε «εἰς τὸν χρόνον δὲ, καθ' ὃν ἤμωσαν ὁ τὸν τηλικούτων πλασματῶν (τῶν μυθιστορημάτων) πατήρ Διογένης ὁ Ἀντώνιος οὕτω τι σαφῆς ἔχομεν λέγειν».

Σημ. * CHRIST ἱστορία Ἑλλ. λογοτεχν. Β. 661.

ρότητα τῆς περιγραφῆς καὶ διὰ τὴν ἀπλότητα καὶ ἀφέλειαν τῆς συνδέσεως. Τὸ μυθιστόρημα τοῦ Λόγγου ἐστερημένον τερατολογιῶν καὶ ὑπερβολῶν εἶνε ἡμερον καὶ φουσιῶν γεγραμμένον ἐν τῷ γλαφυρῷ χαρακτῆρι τοῦ λόγου ὡς παρατηρεῖ ὁ Γερμανὸς Rihde. Ἐκ τῶν νεωτέρων τὸν Λόγγον πρὸ πάντων ἐμιμήθη ὁ Γάλλος Βερναρδίνος Σαμπιέρὸς γράψας τὸ πασίγνωστον αὐτοῦ μυθιστόρημα « Παῦλος καὶ Βιργινία, » ἐν τῷ ὁποίῳ ἀφιερῶται εἰς τὴν θεωρίαν τῆς φύσεως διὰ τὴν ἀποσπᾶσιν τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τῶν θλιβερῶν μερμιῶν, αἵτινες τὸν περιστοιχίζουσι.

ΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟΝ ΙΔΕΟΔΕΞ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

Ὁ κ. Ἀλέξ. Κολυφῆς δ.φ. διευθυντὴς τῶν Σχολῶν τῆς φιλοσοφίας τῶν Περσγαμιῶν πόλεως, γνωστότατος καὶ ἐξ ἄλλων ἀξιολόγων μελετῶν του, ἐπιμετρήθη ὅπως ἀποστείλῃ ἡμῖν τὴν κατωτέρω ἐμβριθῆ πραγματείαν.

»»»»»»

« Ἡ ἰδέα πρὶν γίνῃ πράγμα, εἶνα μόνον ὄνειρον, παίγνιον τῆς ἐξημιμένης φαντασίας· μόνον δὲ διὰ τοῦ ἐκτελοῦντος αὐτὴν λαμβάνει μορφήν, σάρκα καὶ ἄσπ, τὸν παλμὸν ἰδιαίτερας κινήσεως καὶ τὸν χρόνον τῆς ἐνεργείας τῆς προσκρούουσα δὲ ὡς ἐκ τῶν συνθηκῶν καὶ ἀντιδράσεων τοῦ τόπου καὶ χρόνου εἰς νέους ἐκάστοτε περιορισμούς, παρέχει σαφεστέρως ἐκάστοτε φάσεις τῆς τε δυνάμεως καὶ τῶν ἀδυναμιῶν αὐτῆς.

(Droysen)

Οἱ λαοὶ ἐν τῇ ἱστορικῇ των σταδιοδρομίᾳ προσανατολίζονται πρὸς τὰ ἰδεώδη, ἀνὰ λανθάνουσα παράγει ἠθικὴ ἐξέλιξις καὶ ἱστορικὴ ζώμωσις δημιουργεῖ. Ἀπὸ τῶν χθαμαλῶν ἐπιπέδων, εἰς ἃ ἐρήμερα πλὴν πυρετώδη πάθη ὀδηγοῦσι τὰ ἔθνη εἰς τὰς ποικίλας αὐτῶν σχέσεις τὰς προκυπτούσας ἐκ σκοτεινῶν ἀντιθέσεων ἐκληθῶσιν ἰδεώδη φωτεινὰ καθάιροντα ἐν τῇ θαμβόσῃ αἴγλῃ των τὰς στενωπούς, ἐν αἷς ἀγγίζει εἰσέτι τὸ αἷμα ἀδελφοκτόνου ἀγῶνος. Ἡ ἱστορία δὲν ἐκπροσωπεῖ μόνον τὰς εὐγενεῖς κλίσεις, αἵτινες ἀναπνεοῦσιν ἐνθουσιώσας καρδίας ὅπως χειραγωγῶσιν αὐτὰς εἰς τὴν ἀνάτη ὁδὸν τοῦ φωτός τῆς ἠθικῆς ἐξέσεως ἀλλὰ ὅχι ὀλιγώτερον εἰς τοὺς καπνοὺς αἱματηρῶν ἀγῶνων καὶ εἰς τοὺς γόους τῶν θυμάτων ὀπισθοφωροῦσῶν ἰδεῶν διαχαράσσει τὴν φωνὴν τῆς βίας, ἣτις περιβάλλεται τὴν φαντασμαγορικὴν τῆς ὄψιν ὑπὸ τὴν σημαίαν τοῦ πολέμου. Οὗτως ὁ ζωγράφος Zedrun ἐξωγράφησε τὴν Μοῦσαν Κλειῶ (ἱστορίαν) ἐν τοῖς ἀνακτόροις τῶν Βερσαλλίων ἐστεμμένην διὰ δάρφης ἐν μέσφ μεγάλῃς στιβάδος βιβλίων, κρατοῦσαν πρὸς τῷ βιβλίῳ καὶ σάλπιγγα.

Τὰ πλήθη θεῶνται ἀσυνειδήτως τὴν φλογερὰν αὐτὴν πάλιν, ἣτις διεξάγεται ἐν μέσφ τῶν ἀνθρωπίνων ἑμάδων ὑπὸ συνθήματα ποικιλῶν, μεθίσουσι εἰς τοὺς ὄκεανους τῶν αἱμάτων τοὺς ὁποίους ὄρους τῶν ἱστορικῶν νόμων φέρει εἰς κοίτην ἐξαγνίσεως καὶ πραγματώσεως ὑψηλοτέρως ἀρχῆς, παρέχονται δὲ μεστὰ τῶν νοσηρῶν ἐκείνων ὀπτασιῶν ὑπὸ τὸ κελαινὸν τῶν ὁποίων φάσμα ἐγεννήθησαν καὶ ἐγαλουχήθησαν. Ἡ ὑποβολή, αἱ ἱστορικαὶ παραδόσεις, τὸ σύνολον τῶν κοινωνικῶν ὄρων ἐδημιούργησαν πρὸ αὐτῶν δυσπρόβλητον Σινικὸν τεῖχος. Ἐρυνθροὶ γόητες φέροντες τὸ προσωπεῖον ἑυπαρῶν ἀπόψεων καὶ τὴν θρησκείαν τοῦ ἀδελφοκτόνου μίσους σύρουν αὐτοὺς ὑπνωτισμένους εἰς τὰς ὀμιχλῶδεις κλιτύς ἐνθα οἱ βομοὶ τοῦ καταφρονέοντος ψεύδους.

Παραλλήλως πρὸς τὰ ἀμαθῆ πλήθη διάνοιαι φωτειναί, καρδία εὐγενεῖς αἰρούσι τοὺς ὀρθαλμούς πρὸς τοὺς ἀπᾶστράπτοντας ὀρίζοντας νέον ἰδεῶδων, ὑπὸ τὰ ὅποια ἡ ἀνθρωπότης εὐρίσκει τοὺς δεσμούς τῆς ἀλληλεγγύης, τὸν μίτον τῆς Ἀριάνης ὁ ὁποῖος θὰ φέρῃ εἰς εὐημερίαν θετικῆν. Ἡ ἰδέα δὲν ἀποκαλύπτεται λέγει ὁ Hegel ἐν τῇ ἱστορίᾳ ἀμέσως, τελεία ἐμφανίζεται μόνον ἐπιβλόντος τοῦ χρόνου εὐρέσκουσα ὄριμον τὸ δημόσιον φρόνημα. Πόσον πλουσιότερος ἡ παγκόσμιος ἱστορία διετρέφεται τὴν ἀλήθειαν ταύτην ἢ ἐπανέλαβε διάνοια μεγαλοφυῆς οἷα ἡ τοῦ μνημονευθέντος φιλοσόφου.

Ἡ ἰδέα τοῦ Πέρονος ἦτις διέπνευσε δι' ὅλου τοῦ βίου τῶν ἀρχαιοτάτων λαῶν ἣτις ὑπῆρξεν ἡ κρηπίς τοῦ θρησκευτικοῦ αὐτῶν βίου ὑπεχώρησεν ἐν τῇ ὄσῃ τοῦ χρόνου εἰς τὴν ἰδέαν τοῦ ἄστεως τῆς ἀστικῆς κοινωνίας, ἠϋρύνθη ἐν ταύτῃ καὶ ἔδρασεν ἐπιβλητικώτερον καὶ τελεσφορότερον ἅμα ἐπὶ τῆς μορφώσεως τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος. Παπταῖνον τὸ ἀνθρώπινον ἐγὼ εἰς τὸς τρίτους τῆς ἐποπτείας του ἀνέρχεται βραδέως σχεδὸν ἀσυνειδήτως τὴν κλίμακα τῶν ἀπόψεων, τῶν ἰδεῶδων αὐτῶν ἀνὰ ἐξελισσόμενα βαθμολογικῶς σημειοῦσι τὴν ὄραϊαν ἐμπνευσιν, ὑφ' ἣν ἐξεκολάφη, ὁ ἄνθρωπος ἐν τῷ ἀτελευτήτῳ τῆς δημιουργίας σταδίῳ. Ἡ Πολιτεία ὡς ἰδανικὸν τοῦ ἐκ τῆς νηπιακῆς ἡλικίας εἰς ἥβην προσαγομένου ἀνθρώπου σημειοῖ νέον σταθμὸν, νέον ὀρόσημον ὑφ' ὃ τὸ πνεῦμα, ἀείζωος Πυθία ἐξαγγέλλει εἰς τοὺς αἰῶνας τὴν ἄμφον εὐρυντέρας ἐποπτείας. Ἡ ἰδέα τῆς πολιτείας γεννᾷ τοὺς ἑοφεροὺς ἀγῶνας, οἵτινες ἀκονίζουσι τὰ ἔσφη τῶν Ἑλληνικῶν Πόλεων ἐπὶ τῶν ἀθανάτων τοπειῶν τῆς σεπτῆς γῆς, ἣτις δὲν ἔπαυε ἅ ἀποτελεῖ τὸ ἱερὸν τῆς λατρευούσης πᾶν ὑψηλὸν ἀνθρωπότητος. Ἀλλὰ ταυτοχρόνως δίδει ζωηρῆς τοὺς ἀφθίτους κόσμους τῶν ἰδεῶν τοῦ Περικλείου αἰῶνος, ὅτις καλλιέργησας διαμυέστατα τὰς δυνάμεις τῆς Ἑλληνικῆς διανοίας ἤγειρεν ἀθάνατον μνημεῖον ἐμπνεύσεως εἰς τοὺς λαούς, σταθμὸν αἰωνίας προσηλώσεως. Ἡ Ἑλλὰς ὁ-

δηγεῖ συγκεκμημένη τὰ ἔθνη εἰς τὰς χροιάς ἐκείνας τῆς ἱστορίας τῆς σελίδας, εἰς ἃς ἐλάβευσεν δαιμονία ἔξαρσις τὸν ἐντονώτερον τῆς ὑπάτης μεγαλοφυΐας χαρακτήρα. Ἡ δημοκρατία ἡ "κατ' ἔξοχὸν πολιτεία, εἰς ἣν ἐψάλεν ὁ Grote τὸν πανηγυρικώτερον τῶν διηγημάτων καθίσταται ἡ ἀφετηρία γενικωτέρας μελέτης τοῦ ἐθνικοῦ προβλήματος ἀναπτύσσουσα ἐν τῇ χειραφέσιᾳ τοῦ ἀτόμου ὅλα τὰ στοιχεῖα τοῦ ἐθνικοῦ βίου. Καὶ πράγματι ἡ ῥαγδαία κατάρπτωσις τῆς Ἑλληνικῆς αὐτονομίας, ἡ ἐμφάνισις τῆς Μακεδονίας ἐπὶ τῆς ἱστορικής σκηνῆς, αἱ κατακτήσεις τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, οἱ Ἑλληνιστικοὶ χρόνοι, παρείχον εὐρύτερον τὸν χώρον εἰς τὴν σύλληψιν καὶ κυροφίαν ἰδεῶδους ὑψηλοτέρου πλαισιοῦτος τὴν ἰδέαν τῆς πολιτείας διὰ γραμμῶν ἀνθρωπινωτέρων ἀντιστοιχῶν πρὸς τὰ σημεῖα εἰς ἃ προσωριμίζετο ἡ φιλοσοφία τῶν δαιμονίων ὑποφητῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος τοῦ Πλάτωνος καὶ Ἀριστοτέλους. Ὁ Σταγειρίτης ἐδικαιολόγησε τὴν *δουλείαν* περὶ ἧς εἶπεν ὁ Wallon ἐν τοῖς τελευταίοις χρόνοις τοὺς ἑξῆς λόγους «ἡ δουλεία ἐναπέθηκε τὸ αὐτὸ τῆς καταστροφῆς σπέρμα εἰς τὸν κόλπον τῶν δύο μάλλον ἀντιθέτων κυβερνητικῶν μορφῶν, τῆς ἀριστοκρατίας τῆς Σπάρτης καὶ τῆς Ἀθηναϊκῆς δημοκρατίας. Κατάρπτωσις τοῦ ἀνθρώπου, ἀποσύνθεσις τῆς οἰκογενείας, καταστροφή τῆς πολιτείας· τοιαῦτα τὰ ἀναμφίβολα ἀποτελέσματα τῆς δουλείας ἐν Ἑλλάδι.»

Οὐχ ἦττον ὁ διδάσκαλος τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου συνέγραψε τὸν ἀπολογητικὸν τῆς Δωρικῆς πολιτείας ἥτις δὲν ἀπεκρυπτάλλωσεν τοὺς γενήσιους παλμούς τῆς καρδίας τοῦ ἔθνους.

Ἀλλὰ παρὰ πάντα, τὸ πολυσύνθετον πνεῦμα τοῦ μεγάλου φιλοσόφου ἀνῆλθη εἰς τὸ μυστήριον κοινωνικότητος τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἐκήρυξε τὴν ἀνάγκη τῆς ἀνακαινίσεως ἐν τῇ ἐποπτεῖᾳ τοῦ πολιτειακοῦ προβλήματος. Ἐπὶ τῆς ἀπεράντου ἐκείνης σκηνογραφίας ἐφ' ἧς ὁ Μακεδὼν δορικητῶρ ἐρριπτε τὸν σπόρον τῆς Ἑλληνικῆς ἰδέας ἠδύρνετο καὶ ἐμεγαλύνετο αὕτη εἰς τὸ καλλίφυλλον δένδρον κοσμοπολιτικωτέρου ἰδεῶδους, ὅπερ ἐξήγγειλαν οἱ Στωϊκοί. Τὸ ἰδεῶδες τοῦτο ὑπὸ τὴν πνοὴν τοῦ Χριστιανικοῦ δόγματος καθάριεν τὰς ἀνθρωπίνους συνειδήσεις καὶ ἐν μιᾷ στιγμῇ φαίνονται λησιμονούμενα ὅλα τὰ ὄνειρα τὰ ὁποῖα ἐλίχνισαν τὴν ἀνθρωπότητα ἐπὶ σειρὰν ἑκατοντίων ἐνιαυτῶν.

Ἀλλ' ἐν τῇ δίνῃ τῶν ἱστορικῶν ἑνευμάτων πλέουσιν ἀκατάβλητα ἔτι τὰ σύμβολα τοῦ παρελθόντος καὶ ὁ Χριστιανισμὸς ὑπὸ τὰ σελτὰ αὐτοῦ ἰδεῶδη παλαίαι ἀγῶνας μυριονέκρους ἀναζῶν ἀκαινιότερος ἐκ τῶν ἐφόδων τὰς ὁποῖας ὑφίσταται ἡ ἀποκαλυφθεῖσα ἐν αὐτῷ ἀλήθεια. Ἡ Ὀρθοκεντρικὴ *μοναρχία* σύνδεσμος δύο πολιῶν παραδόσεων διήκει διὰ τοῦ μέσου αἰῶνος ὡς τὸ ἐπιβλητικώτερον ἰδεῶδες τῶν ἀνθρώπων, δ' οὗς ἡ θρησκεία καὶ ἡ θεοκρατικὴ βασιλεία εἶναι ἄδυνα ἀπόσιτα εἰς τοὺς εἰλωτας τῆς παραδόσεως. Ὑπνόττει ἡ Ἑσπερία ὑπὸ

τὴν ἀγλὴν ἀμαθείας ἀπελιστικῆς, καθ' ὃν χρόνον ἡ Ἀνατολή εἶναι τὸ θέατρον κοσμοϊστορικῶν περιπετειῶν. Ἀλλὰ τὸ φῶς ὅπερ ἔφυγεν μακρὰν τοῦ ἐκπνεύσαντος αὐτονομίου Βυζαντίου λείψανον πολυδάκρυ ὑπερχυλιετοῦς βίου γεννᾷ εἰς τὰς συνειδήσεις τῶν λαῶν νέας ἀντιλήψεις τοῦ βίου.

Ἡ ἀφύπνισις αὕτη τῆς Εὐρώπης ἐκλόνησε τὰ θεμέλια καθεστώτων ἄτινα συνεκράτουσαν οἱ ἀπαισιώτεροι ὄροι. Ἡ ἐπιστήμη χειραφετεῖται καὶ ἀπὸ τῶν πανεπιστημιακῶν ἐδρῶν ἀκούεται ἡ φωνὴ περικλεῶν ἐρημνέων τῆς ἐρεῦνης, ἐτυμηγορία κρίσιμος διὰ τὴν τύχην τοῦ θεοκρατικοῦ. Ἡ ἀτομικότης τῶν λαῶν οὕτως διατελοῦσιν ἀπλῶς εἰλωτες ἀγερώχων δυναστῶν, ἡ συνειδήσις τῆς ἐθνικότητος καὶ τῶν ὄρων τῆς ἀναδημιουργίας τοῦ ἐθνικοῦ πνεύματος διαπνέει τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων διὰ τοῦ κηρύγματος τοῦ Ἀβαιλάρδου, τοῦ Βάκωνος, τοῦ Ρογγέρου, τοῦ Γαλιλαίου. Ἡ μεταρρυθμισίς διὰ τοῦ Μαρτίου Δουθῆρου καταφέρει βαρὺ πλήγμα κατὰ τοῦ ἐπαράτου καθεστώτος καὶ τὸ ἐθνικὸν πνεῦμα ἄρχεται πλέον ἐπικρατοῦν. Ἡ ἐθνικότης καθίσταται σὺν τῷ χρόνῳ ἰδεῶδες. Ἀλλ' οὐσιαστικῶς ἡ ἐθνικότης καθίσταται ὁ πολιτικὸς ἀστήρ τῶν ἐθνῶν, ὁ ἥλιος τῶν σκέψεων καὶ παλμῶν αὐτῶν, τὸ βαθύτατον ἄμα καὶ ὑψηλὸν ἰδεῶδες αὐτῶν κατὰ τὸν ΙΘ' αἰῶνα. Αἱ μεγάλοι ἱστορικαὶ μεταβολαὶ ὧν ἐγένετο αὐτόπτης ὁ αἰὼν οὗτος, ἡ ἀγωνιώδης πάλη ἣτις ἐξακολοῦθει νὰ συγκλονῆ τοὺς λαοὺς ἐν τῇ δημιουργίᾳ τοῦ μέλλοντος αὐτῶν, ἐξυπηρετοῦντες τὴν γενικωτέραν τοῦ ἀτόμου κτῆσιν καὶ τὸν οὐσιαστικώτερον καὶ πολυτιμώτερον αὐτοῦ κληρὸν, τὴν χειραφέτησιν, τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἐθνικότητος, παρέστησαν ὡς σῶξ καὶ πραγματικότης ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἐν ᾧ τὸ κράτος τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς θρησκείας ἑσμεῖωσαν ἐκπληκτικῶς κατακτήσεις.

Ὁ Ἐθνισμὸς λοιπὸν ἰδοὺ τὸ σύγχρονον ἰδεῶδες τῶν λαῶν. Ἀλλ' ἐν τῇ ἐκδοχῇ ταύτῃ ὑπάρχουσι τὰ δύο ρεύματα· τὰ πλήθη τὰ ἀμόρφωτα, τὰ κράτη ὧν αἱ βλέψεις φέρονται πρὸς ἀγαλίνωτον πλεονεξίαν, ἡ στρατοκρατία ἣτις ζητεῖ τὴν ὑπαρξιν εἰς τὰς δάφνας τῶν πολέμων, ἡ πλουτοκρατία ἣτις ποθεῖ διὰ νέων ὁλονέν κατακτήσεων νὰ ἀποπνίξῃ τὰς πενομένας διμάδας τῶν ἐργατικῶν τάξεων ἐκδηλοῦσι τὸ ἰδεῶδες τοῦτο ὑπὸ μορφῇ ἀποκλειστικῆν, ἐπιβουλεύουσιν τὰ ἰερώτερα τοῦ ἀνθρώπου δίκαια. Πλείστα γεγονότα τῶν τελευταίων χρόνων ἐπεβράβευσαν δυστυχῶς τὰς ὁμάς ταύτας, εἰς ἃς νόθος ἀντίληψις προσέδωκεν αἰγλὴν ἀνυπάρκτου μεγαλείου. Ἀλλ' ἀπέναντι τούτων ἀπέναντι τοῦ ἀφομοιωτικοῦ ἔθνικισμοῦ, ἀπέναντι τοῦ ἐνόχου *σωβινισμοῦ*, οἱ ἐκλεκτοὶ τῆς ἀνθρωπότητος ἀνεπέτασαν τὴν ἀγνήν *ἐθνικὴν* ἰδέαν ἣτις προόρισται θριαμβεύουσα νὰ ὀδηγήσῃ τοὺς λαοὺς εἰς τὰς ἀγάλλας ἀλλήλους ἐν τῇ σεμνῇ Ἀλτεῖ ὑψηλοτέρου ἰδεῶδους τοῦ *κοσμοπολιτισμοῦ*.

Πέργαμος Ἀλέξανδρ. Κολυφῆτης δ.φ.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ
ΤΗΝ ΕΔΕΙΡΕ

——*

I

Δυὸ μῆνες τώρα, ποῦ φιλοξενοῦσε τὸ χωριό της τὸ νηὸ τὸν κυνηγόν, ἡ βοσκοῦλα εἶχε νὰ συλλογιέται κατὶ τὴν ὥρα ποῦ σαλαγοῦσε τὰ πρόβατα κατὰ τὸ βράχο τῆς μεγάλης στράτας.

Ὅμως αὐτὸ τὸ κατὶ δὲν ἠμποροῦσε νὰ τὸ ψυχολογήσῃ ἀκόμα ἢ ἀμέριμνη ἡλικία της—δεκατεσσάρων χρόνων μόλις ἡλικία— ποῦ δὲν ἤξερε γιὰ τί νὰ γίνονται τόσῃ εὐμορφα τὰ λουλούδια, ποῦ ἄκακα τὰ σώρειαζε καὶ τᾶχωνε στὴν κἀνούλα τῆς βρύσης καὶ σταματοῦσε τὸ νερὸ, γιὰ νὰ περάσῃ τὸ πρωὶ ὁ κυνηγὸς μετ' τὸ σκύλο του καὶ ἄθελα νὰ χρονοτριβήσῃ ἐκεῖ.

Ἄ! πόσῃ ξέκαρδα γελοῦσε, σὰν τὸν ἐβλεπε ἀπὸ τὸ μισανοιγμένο παράθυρο τοῦ σπιτιοῦ των— ἓνα σπιτάκι κατὰλευκο—νὰ προσπαθῇ νὰ ξεφράξῃ τὴ θρύση, γιὰ νὰ πιῇ ἀπὸ τὸ κρύο νερὸ καὶ νὰ ποτίσῃ καὶ τὸ Σγούρο, τὸ σκύλο του.

Κι' ἔτσι περάσανε δυὸ μῆνες τώρα ποῦ ἡ μικρὴ καὶ βοσκοκικίνη βοσκοῦλα εἶχε νὰ συλλογιέται κατὶ ἀγνώριστο καὶ ξένο γιὰ τὴ ζωὴ της ὡς τώρα.

II

Ἐνα μεσημερι, κάπου ἄκουσε πῶς ὁ κυνηγὸς τὴν ἄλλη μέρα φεύγει πειὰ γιὰ τὴν πατρίδα του, πολὺ μακριὰ ἀπὸ τὸ χωριό. Δὲν ἠμπόρεσε νὰ τὸ πιστέψῃ· μὰ τὴ νύχτα δὲν ἠμπόρεσε νὰ κοιμηθῇ.

Καὶ τί δὲν εἶχε νὰ συλλογισθῇ; Τὰ λουλούδια της, τοῦ κυνηγοῦ τὰ πρωινὰ τραγοῦδια, τὸ χαιδεύμα ποῦκαμε στάρνια της ἐκεῖνος· κι' ἐκεῖνη; πόσες φορές ἐτράβιξε τὴν οὐρὰ τοῦ Σγουροῦ. . . .

Ἀυγὴ αὐγὴ τὴν ἄλλη μέρα— μὰ τί συννεφιασμένη αὐγὴ!— σηκώθηκε μετ' τὴν ὄρεξι γιὰ δουλειά, ποῦ ἦταν ἀνεξήγητη γιὰ τὴ μάνα της.

— Γιὰ τί τόσῃ πρωὶ σήμερα, Φώτω; Μπα σὲ καλὸ σου!

— Δὲν εἶνε Σάββατο, μάνα;

— Καὶ τί μ' αὐτὸ; Τὸ περασμένο Σάββατο σοῦπα νὰ λευκάνῃς τὸ πανὶ καὶ σὺ πεύρες τὸ κοπάδι καὶ τράβηξες γιὰ τὸ βράχο.

Ἡ Φώτω δὲν πρόσεχε φαίνεται πολὺ

στὰ λόγια τῆς μάνας της. Ὁ νοῦς της ἐπετοῦσεν ἔξω κατὰ τὸ βράχο. Καὶ σκοπίζε τὴν αὐλὴ καὶ συχνὰ πυκνὰ ἀνοίγε τὴν πόρτα νὰ βλέπῃ κατακεῖ. Ἦταν ὅλως διόλου ἀφηρημένη.

Νὰ! τώρα ξανάνοιξε τὴν πόρτα πάλι.

Γιὰ τί τινάζεσαι σὰν ξαφνιασμένη;

— Μάνα, νὰ φέρω νερό;

— Ὅχι, ἔχομε τώρα.

— Νὰ φέρω ἄλλο;

— Δὲ μὰς χρειάζεται ἀκόμη.

— Δὲν πειραξεῖ; θὰ φέρω, μάνα.

Κι' ἄρπαξε τὴ στάμνα κι' ἔφυγε σὰν ἀστραπὴ.

— Θα τῆνε σπάσης ἔτσι ποῦ τρέχεις, μουρλή, φώναξε ἡ μάνα της ἔσπίσω!

Ἐφθασεν ἡ Φώτω στὴ θρύση κι' ἔβαλε ἀπὸ κάτω τὴ στάμνα της. Κύτταξεν ὀπίσω της δυὸ τρεῖς φορές, καὶ χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸ, τῶθαλε πάλε στὰ πόδια κι' ἐτράβηξε γιὰ τὸ βράχο τῆς μεγάλης στράτας.

Στὴν ὀρμητὴ της δυὸ φορές ἔπεσε χάμου κι' ἐξέσχισε στοὺς βράχους τὰ χέρια της. Μιὰ κόκκινη γραμμὴ αὐλάκωσε τὴ δεξιὰ φούχτα της.

Ὅταν ἔφθασε στὸ βράχο, πιάνοντας τὰ βροῦλα ἀναρριχήθηκε στὴν κορφὴ του. Ὁ ὄμορφος κυνηγὸς ἦτανε τώρα μακριὰ. Τὰ μάτια της θουρκώσανε.

Καὶ τῆς ἤρθε νὰ φωνάξῃ μὰ ἡ φωνὴ της κόμπιασε.

III

Ὅταν γύρισε στὴ θρύση, ἡ στάμνα της ἦτανε θρύμματα. Δὲν τὴν εἶχε στερεώσῃ καλὰ καὶ ξεχειλίζοντας εἶχε κυλισθῇ στὰ χαλίκια.

Μ' ἄδεια χέρια τώρα τὴν εἶδε ἡ μάνα της νὰ μπαίνει στὴν αὐλὴ.

— Πῶς; Τὴν ἔσπασες τὸ λοιπόν; Μὰ δὲν σοῦ τῆπα ἐγώ, παληγοκόριτσο;

Καὶ γεμάτη ἀπὸ θυμὸ, ῥίχτηκεν ἀπάνω της καὶ τὴν ἔδειρεν ἀλύπητα.

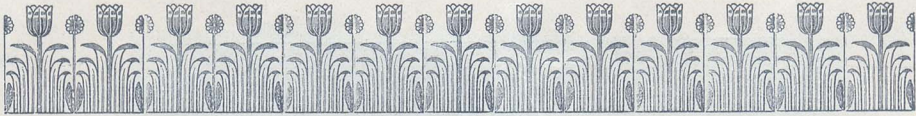
Ἡ Φώτω κλαίοντας μετ' λυγμοῦς, βγήκεν ἀπὸ τὸ σπίτι μετ' βῆμα ἀργὸ ἀργό. Ἄ κούμπησε τὸ ξανθὸ της κεφάλι ἀπάνω στὸν τοῖχο καὶ μετ' τὴν ποδιὰ της ἀπαλὰ ἀπαλὰ σκοπίζε τὰ μάτια της.

Ἄρά γε γιὰ τί νὰ κλαιγες;

Σμύρνη

Στ. Γ. Σπεράντζας

ΕΜΠΟΡΙΟΝ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΑ

ΔΗΜΕΤΡΙΑΚΟΙ ΚΑΡΠΟΙ

Γ.

ΣΙΤΟΣ

Ἐκ τῆς καλῆς καὶ ἐπιτυχοῦς ἀγορᾶς τοῦ σίτου, ἐξαρτᾶται συνήθως τὸ κέρδος τοῦ ἀγοραστοῦ. Ὁ ἔμπορος ἵνα ἐπιτύχη εἰς τὰς κερδοσκοπικὰς ἐπιχειρήσεις αὐτοῦ, ἐκτὸς τῶν θετικῶν γνώσεων, πρὸς τὴν ποιότητην τῶν σίτων, ὀφείλει πρὸς τοῦτοις νὰ παρακολουθῇ διηλεκτικῶς τὰς διαφόρους φάσεις τῆς εἰσοδείας ἐκάστης Ἐπικρατείας, ἐξετάζων μετὰ προσοχῆς τὰς ἀτμοσφαιρικὰς μεταβολὰς τὰς ἐπηρεαζούσας τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὸν καθορισμὸν τῶν τιμῶν τοῦ σίτου, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς σπορᾶς μέχρι τῆς συγκομιδῆς.

Πολλάνκις οἱ σιτέμποροι εἰς τὰς περὶ σιτηρῶν κερδοσκοπίας αὐτῶν, ἀκολουθοῦσι τὴν κοινὴν γνώμην, ὅσον ἀφορᾷ τὴν πλουσίαν ἢ πτωχὴν παραγωγὴν καὶ τὰς ἀνάγκας τῶν διαφόρων μερῶν ἢ πείρα ἡμῶς ἐναργῶς ἀπέδειξεν, ὅτι οἱ ἐπὶ τῆς κοινῆς γνώμης βασίζομενοι, συχνάκις ὑφίστανται ἀνυπολογίστους ζημίαι, σχηματιζομένης ταύτης, ἐκ γεγονότων ἐσφαλμένων καὶ πρὸς τὴν πραγματικότητα ἀντιθέτων.

Ἴνα σχηματίσῃ τις βάσιμον καὶ ἀκριβῆ ἰδέαν περὶ τῆς σιτοπαραγωγῆς Ἐπικρατείας τινός, δεόν δι' ἐκτεταμένης καὶ ἀξιόπιστου ἀλληλογραφίας, νὰ ἐξετάσῃ τὴν ὀλικὴν τῆς καρποφορίας κατάστασιν, διότι κρίνων περὶ αὐτῆς μονομερῶς, θέλει ὑποπέσῃ εἰς ἐπιζήμιους ἀπάτας, καθόσον τυγχάνει γνωστόν, ὅτι ὁ ἡμέτερος ἢ ἡ ἀνομιβρία, ἢ καταστρέφουσα τὴν καρποφορίαν τοῦ σίτου τόπου τινός, δύναται ἐξ ἀντιθέτου νὰ εἶναι ἐπωφελὴς εἰς τὴν καρποφορίαν ἐτέρου.

Οἱ περισσότεροι ὅμως τῶν ἐμπόρων, ὡς προεξεθέσαμεν, μὴ ἐξετάζοντες περὶ τῆς ὀλικῆς καρποφορίας, καὶ κατ' ἀκολουθίαν μὴ γνωρίζοντες τὰ περὶ τῆς ἐπιχειρῆσεως καὶ ζήτησεως, ὀδηγοῦνται εἰς τὰς κερδοσκοπικὰς τῶν ἐπιχειρήσεως ἐκ τοῦ παραδείγματος τῶν ἄλλων ὥστε συμβαίνει καὶ ἐνταῦθα, ὅτι εἰς ὅλα τὰ ἀνθρώπινα, ὁ εἰς νὰ σχηματίσῃ τὴν πεποιθήσιν του κατὰ τὴν πεποιθήσιν τῶν ἄλλων καὶ ὡρὶς νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν τὰ αἰτία ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται ἡ περὶ ὑψώσεως ἢ ἐκπτώσεως πρόβλεψις, νὰ ἀγοράζῃ ἢ πωλῇ, ἰδίως οἱ μεγαλειότεροι τῶν

ἐμπόρων πράττουσιν οὕτως· ἐκ τοῦ κερδοσκοπικοῦ δὲ τούτου συναγωνισμοῦ ἐπέρχεται σημαντικὴ μεταβολὴ εἰς τὰς τιμὰς τῶν ἐμπορευμάτων, πρᾶγμα τὸ ὅποιον συνήθως ἐπιφέρει ἐμπορικὰς καταστροφάς.

Ὁ προσδιορισμὸς τοῦ βάρους τοῦ σίτου ὡς προεβρέθη, εἶναι οὐσιώδης προσόν ὁ πολὺπαιρος ἔμπορος θέτων τὴν χειρὰ του ἐντὸς σάκκου σίτου δύναται ἀσφαλῶς ν' ἀποφανθῇ ἐκ τῆς βαρῦτητος αὐτοῦ.

Ἐν Ἐυρώπῃ μεταχειρίζονται εἶδος πλάστιγγος, δι' ἧς σταθμιζομένης μικρᾶς ποσότητος σίτου, προσδιορίζεται τὸ ἀκριβὲς βάρος αὐτοῦ. Διὰ τῆς ἀφῆς δύναται νὰ γνωρισθῇ εὐκόλως ἡ στεγνότης τοῦ σίτου, τῆς χειρὸς εἰσερχομένης εἰς τὸν σωρὸν αὐτοῦ, ὁ σίτος τρέχει τρόπον τινὰ ὡς ρευστὸν, ὅταν δὲ ὁ σίτος εἶναι ὑγρὸς, ἡ χεὶρ εἰσερχομένη ἀπαντᾷ δυσκολίαν, ἢ δὲ παλάμη δύναται νὰ συσφίξῃ ὀλιγώτερον ποσὸν ξηροῦ ἢ ὑγροῦ σίτου.

Ὅταν ὁ σίτος εἶναι καθαρὸς, ἦτοι δὲν ἐμπεριέχῃ ἄχυρα, εἶραν, κριθῆν, μαυράδια, χῶμα ἢ κόκκους μαυρισμένους ἀπὸ τερηδόνα, ἀξάνει σημαντικῶς ἡ τιμὴ αὐτοῦ. Ἐὰν ὁ σίτος εἶνε ὑγρὸς καὶ τεθῆ ἐν ἀποθήκῃ πρὶν λάβῃ τὴν προσήκουσαν περιποίησιν, ἀποκτᾷ γέυσιν δυσάρεστον καὶ ἀηδῆ, ἐὰν δὲ τέλος ἀποσταλῇ πρὶν στεγνωθῇ ἐντελῶς, καταστρέφεται ὑφιστάμενος τὸ γνωστὸν ἀνάμμα ἢ ζύμωσιν.

Σμύρνη

Εὐάγγ. Σαρίκας
(Καθηγητῆς Ἐμπορικῶν)

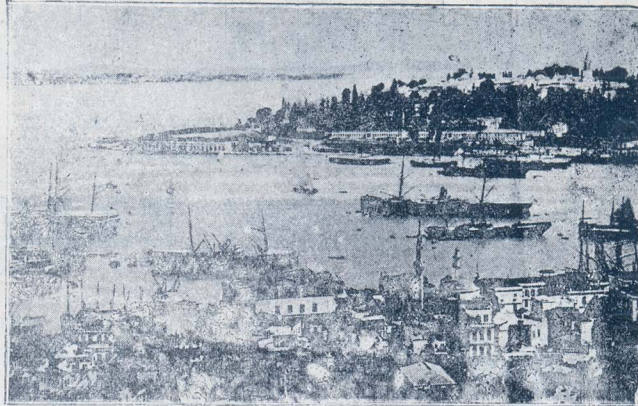
ΑΔΛΗΓΟΡΙΑ

Προτόβαλτο πουλί πετᾷ μεσ' ἀπ' τῆ φωνῆά του
καὶ μὲ χαρομένη καρδιὰ ἀνοίρει τὰ πτερά!
καὶ στὸ ἀτέραντο ὄσκειά τὴν εὐμορφὴν λαλιὰ του
τοῦ τὴν ἀκούν' ἀπὸ παντοῦ μ' ἀνεκφραστῆ χαρά!

Κυθωνίαι

Αἴμιον

ΤΟ ΕΚΚΡΟΝ ΤΟΥ ΣΕΡΡΑΪΟΥ ΕΝ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΙ

Ἡ ΜΑΥΡῆ ΚΑΡΔΙΑ

ΠΡΟΤΟΤΥΠΟΝ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ

Εἰς ἡμέρωσε.

Ὁ Χαροδάλας, ἀγροικηνοσκοτομένος μὲ κόκκινα μάτια, μὲ φουρτούνασμένα στήθεα σιγυρώθηκε καὶ τρέχει σ' τὴν ἀγορά. Κάνει γύρους δεξιὰ ἀριστερά σάν ἀμονιὰς στὸς τρεχός. Ὁ κόσμος δὲν τὸν χωρεῖ. Πουθενὰ δὲν μπόρει νὰ σταθῇ νὰ καθῆσθαι. Περνοῦν ἀπ' τὸ νῦν του τὸ κτύπημά του αἱ περιπορήσεις τῶν δυὸ γυναικῶν, τὰ βάσανά των ὁ ἀραβωνιάς

του - - - μὰ στέκει μπροστὰ σ' τὴ μορφή τῆς Ροζαλιῶς καὶ τὰ χάνει ὅλα.

Καὶ μόνο ἓνα ὄχι! καὶ ἄχι! πῶβγιναν ἀπὸ τὰ σπλάγχνα του συνεπλήρωσαν τὴν ἐποδὸ τοῦ ξεφρενιασμένου θρήνου τῆς ψυχῆς του.

— Ἄς πα' νὰ πῶ. Ἄς πῶ γιατί θὰ σκάσω! μονολογοῦσε.

— Ὦφ! Ἄτιμη ζωὴ! Μωρὲ Χάρε δέ μ' ἔποιρες τότε;

Πῆγε σ' τὴ ταβέρνα. Ἐρρόφηξε ὅσο μποροῦσε. Καπνίσθηκε τὸ κεφάλι του καὶ μιὰ συλλογὴ ἔνα παράπονο τὸν πῆρε. Τρέξαν ἀπ' τὰ μάτια τοῦ Χαροδάλα, πρώτη φορὰ σ' τὴ ζωὴ του, τρεῖς θρόμβοι ματωμένα δάκρυα.

Μισὴ ὥρα σιάθηκε καρφωμένος στὸ σκαμνὶ του, βωβός, χωρὶς νοῦ, χωρὶς αἰσθησι.

Ἐετινάχθηκε.

— Φέρε μισὴ ἀκόμα Στρατῆ εἶπε σ' τὸ ταβερνάρι.

Ἡ μισὴ καταπιόθηκε.

Σε καινούργια συλλογὴ ξανάπεσε, μὰ τὸ πιότὸ δὲν τὸν ἔπαινε ὅπως ἐκεῖνος ἤθελε.

— Μωρὲ θὰ τινάξω τὰ μυαλά μου σ' τὸν ἄερα νὰ ξεκουρασθῶ ἐμουρμούρισε, καὶ ἔβαλε τὸ χέρι του στὸ πλατοδεμένο ζωνάρι του γιὰ νὰ τραβήξῃ τὸ πολύκροτό του πῦ πῦτὲ δὲν τᾶλειτε.

Ψάχνει παντοῦ δὲν τὸ βρῖσκει.

Ἔσοπις παραθαλασσίῳ τοῦ μαγνητικοῦ ΚΟΡΑΕΛΙΟΥ Προαστείου τῆς Σμύνης
Εἰκὼν ληφθεῖσα διὰ τὸν «Αἰολικὸν Ἀστὴρα»

—Μωρὲ τὸ πειρὸ χρειαζόμενον πράγμα ποῦ ποτὲ δὲν τὸ χωρίσθηκα ἔξωσα σήμερα νὰ πάρω!

Αἱ δὲν εἶνε θέλημα Θεοῦ νὰ σκοτωθῶ. Θὰ πῆ πῶς πρέπει νὰ ζήσω τὸ βρωμιόστυλλο!

Αἱ. Στρατῆ! γέμισέ το!

Καὶ ἄλλη μισὴ ἀπετέλεσε τοῖς δυὸ ὀκάδες.

—Μωρὲ! οὔτε μεθῶ νὰ πάρ' ὁ διάβολος! τσακίρ κίεφι! Μὰ τὸ δικό μου νὰ πάρ' - - - ἄχ! εἶνε μέρακ' κίεφι!

Σηκώνεται ἀπ' ἐκεῖ καὶ βγαίνει.

Ἡ μορφὴ τῆς Ροζαλιῶς πρόβαλνε σ' τὰ μάτια του καὶ τὸν τραβοῦσε. Περιπατοῦσε σ' μιὰ μηχανὴ ποῦ τὴ κουρντίζουσαν ἔνα χέρι.

Συλλογισθῆκε, σκέφθηκε “ὅπου πάγ' τὸ τόπι” εἶπε. “Μπρὸς Νικόλα καὶ καλὰ ξετελέματα.” Σὲ δέκα λεπτὰ βρέθηκε σ' τὰ λημέρια τῆς Θύμνας, ποῦχε στημένο καρτέρι σὲ πόρταις καὶ παραθύρια.

Τὰ σχέδια σ' τὴν ἐφαρμογὴ μὲ τέχνη μβήκανε.

—Ὡρα καλὴ κύρ Νικόλα. Ὅριστε!

Ἡ δουλειὰ των πήγαινε “Πρῆμα.”

Δὲν πρόλαβαν νὰ κάνουν δευτέρη πρόσκλησι κί' ὁ Νικόλας ἦτανε θρονιασμένος μέσα σ' τὸ Παράδεισόν του.

Ξανέσανε ἀπ' τὴ πολλὴ του στεναχώρια.

Μικραῖς καὶ μεγάλας ἀρχίσανε τὰ πλανήματα, ποῦ παῖθναν τὰ μυαλά του.

Περιποιήσεις ἀπάνω καὶ κάτω ποῦ οὔ-

τε ταῖς ὄνειρεύθηκε ποτὲ ὁ ἐρημοζώτης, ὁ παραδερμένος ὁ χωρὶς γενιὰ καὶ συγγενολόγι λαθρέμπορος Χαρδάλας.

Τραπέζια στρωθῆκανε μὲ νειαρόφαντα σκεπάσματα ποῦχανε καὶ τοῦ πούλιου τὸ γάλα. τὸ παλιὸ κρασί πῆρε κί' ἔδωσε. Ἡ Ροζαλιῶ ἔπαιξε καὶ τραγοῦδησε ποῦ χάλασε κόσμο.

Σ' ἐκείνη τὴ λειποθυμιὰ ποῦ βρισκότανε ὁ Χαρδάλας, ἡ πολύξερη Στασῶ, ποῦ κατάλαβε πῶς εἶχε ἐκατὸ τοῖς ἐκατὸ κερδισμένο τὸ παιγνίδι, μ' ἓνα ταρτουρικό τρόπο γυρίζει καὶ ὀψιὰ τὸ Χαρδάλα

—Πότε δὰ κύρ Νικόλα σκοπεύετε νὰ κάνετε χαρά; Σὰν ἀστροπελέκι τοῦ φάνηκε ἡ ἐρώτησις.

—Πάψε κυρὰ Στασῶ - - - γιατί - - -

—Μπά! Χριστὸς καὶ Παναγιὰ! Γιατὶ κύρ Νικόλα; Σὲ καλὸ! Τί τρέχει;

—Ὡφ! - - - Κί' ἐγὼ δὲ ξέρω - - -

Νὰ - - - πῶς νὰ σοῦ πῶ - - - εἶμαι μεθυσμένος τώρα νὰ καταλάβῃς - - . Ἄστα - - ἄλλη ὥρα τὰ λέμε - - Καὶ ἡ Στασῶ γιὰ νὰ χύση λάδι σ' τὴ φωτιὰ ἐξακολούθησε.

—Ὁχ' δὰ Γέμη! Πὰ καὶ σ' ἔβαλε ὁ κόσμος σ' τὰ λόγια - - -

—Κυρὰ Στασῶ - - μὲ πληγώνεις - Ἄστα

— - - - Αἱ: ἂν ἔκανε δὰ καὶ τίποτε ἀπάνω στὴ τρελλὴ ἡλικία ἡ Ἐλένη - - -

Ἄλλη μαχαριὰ κεντοῦσε τὴ καρδιὰ τοῦ Χαρδάλα. Καὶ ἡ Στασῶ τὸ μάθημά της τὸ προμελετημένο τὸ ἐξακολουτοῦσε στριφογυρίζουσα τ' ἀχέλι της,

—Αἱ - - - Εἶπαν τότε μὲ τὸ γυῖ τοῦ

Σφύρα - - - μὰ δὲ κάν'ς τῆ δουλειά σ'
- - - - - Εἶνε τώρα δέκα πέντε χρόνια -
- - παιδικίσα καλὲ πράματα - - - Αἶ
- - - "Ὀλαὶ τὰ κάνων - - - βγάξ κί'
ὁ κόσμος ἄδικα - - -

Τὰ φυνίλια αὐτὰ π' ἄναψε ἡ Στασῶ
κάνανε ἠφαιστέιο τῆ καρδιά τοῦ Χαρ-
δάλα. Ἄναψε κί' ἐκόρωσε.

"Ἀρχισε νὰ συλλογίζεται καὶ νὰ βράζει
ἡ ψυχὴ του. Τὸν ἐκτύπησε ἡ Στασῶ,
ὡς ἐσκέφθηκε ἐκεῖνος, σ' τὸ φυλότιμό
του. "Ὑστερα ἀπ' ἓνα τέτοιο πανηγυρι-
κὸ ἕνας λαθρέμπορος φημισμένος, ἓνα
παλληκάρι, ποῦ τρέμαν πολλοί, πῶς ἦ-
ταν δυνατὸ νὰ πάρη μιὰ ξενοματισμένη
- - - Καὶ ἓνας καινούργιος ἔρωτας ποῦ
βγήκε σ' τὴ μέση κί' ἄναψε τέτοια φω-
τὰ καὶ λάουρα! - - - -

— Ἄ! δὲν εἶνε πρᾶμα γιὰ νὰ γίνῃ, ἐ-
σκέφθηκε κί' ἔπειτα τί; - - - Πρέπει
ἀδεσφῆ νὰ πέσω μέσ' τῆ λάσπη;

Ἡ Στασῶ ψυχολογοῦσε κί' ἔβλεπε
πῶς πᾶν καλὰ τὰ πράματα. Γιὰ νὰ
πλησιάξῃ δὲ περὶ πολὺ σ' τὸ σκοπὸ τῆς
ἄρχισε νὰ κερνᾷ τὸ Χαρδάλα τὸ ἓνα πά-
νω σ' τὸ ἄλλο καὶ νὰ τὸν εὐχεται " ἡ
ἄραις ἢ καλαὶς" ὡς ποῦ στεναχωρέθηκε
ὁ Χαρδάλας καὶ μὲ μιὰ ἀπόφασιν γυρί-
ζει καὶ τῆς λέγει.

— Ἀκουσέ με κυρὰ Στασῶ! Μὰ ποῦ
μὲ πολυάνοιξε; τὴν ὀμίλια αὐτὴ καὶ μ'
εἶπες καὶ τὰ τρέχοντα μάθε λοιπὸν πῶς
εἶνε πρᾶμα αὐτὸ ποῦ δὲ μπορεῖ νὰ γίνῃ!
— Ὅχι δὰ Γυέ μ' κί' εἶνε κριμα ὄρφανὸ
κορίτσι, διέκοψε ἡ Στασῶ.

— Δὲ παίρνω πρέφα ἐγὼ ἀπ' αὐτά! Ἄ!
"Ὀλα κί' ὄλα! Μὰ μιὰ πῶτυχε νὰ γνω-
ρισθοῦμε - - - τέλος πάντων κί' ἀπάνω
σ' αὐτὸ τὸ κέρι - - - ἐγὼ - - - τὰ
λέγω ἴσα καὶ πέρα - - - δηλαδὴ μιὰ
ποῦ ῥίξαιτε ἀπάνω μου συμπάθεια - - -
τέλος πάντων - - - ἔρριξα κί' ἐγὼ σ' ἐσᾶς
- - - καὶ μιὰ ποῦ μβήκα σ' τὸ σπῆτι σας
- - - τέλος πάντων - - - θὰ γίνω δι-
κό σας παιδὶ - - - δὲς τὸ χέρι σου - -
θὰ πάρω τῆ Ροζαλιώ - - - Νὰ το τέ-
λεψε. Μὲ δεχόσασθε;

Ἡ Στασῶ νὰ ἦταν τρόπος νὰ πετάξῃ
μὰ γιὰ νὰ μὴν ἀποφανῇ ἔκαμε κάτι ψευ-
τοκαμώματα κί' ἔλεγε σ' τὸ Χαρδάλα.

— Καλὸς κί' ἄξιος γιόκα μ', μὰ εἶνε ἡ

μαρτία νὰ πετάξωμε τὴν ὄρφανή. - - -

— Αὐτὸ ποῦ σοῦ λέγω γὼ δὲς τὸ χέρι σου!

Ἡ Στασῶ ἔκανε πῶς δὲν ἤθελε μὰ τε-
λευταία εἶπε.

— Αἶ! - - - Κριμα εἶνε - - - μὰ ἐκεῖ
ποῦ θὰ σὲ πάρη μιὰ ἄλλη γαμβρὸ κάλ-
λιο νὰ σ' ἔχω ἐγὼ.

Ἡ δουλιὰ τῆς ἐτέλεψε.

Ἡ κυρὰ Γιωργοῦλα δὲν ἄργησε νὰ
τὰ μάθη. Ράγισε ἡ καρδιά τῆς σ' τὴν
ἀχαριστία τῆ τόση τοῦ Χαρδάλα ποῦ χω-
ρίς κανεὶς νὰ τὸν βιάσῃ ἔφερε τὰ πρά-
ματα σὲ τέτοιο βαθμὸ.

— Συλλογίσθηκε τὸ καινούργιο κτύπημα
τοῦ δυστυχισμένου κοριτσιοῦ.

Ὁ ἓνας ἔρωτας εἶχε νικήσῃ τὸν ἄλ-
λον γιὰ νὰ δεχθῇ ὅλος διόλου δωρεὰν
τὸ κτύπημα ἢ Ἐλένη.

Ὅσο προχωροῦσαν αἱ μέραις, ἡ θειά
Γιωργοῦλα ἐφαρμακόνετο, ἀλλὰ σ' τὴν
Ἐλένη δὲν ἐτόλμα νὰ ξεστομίσῃ λόγῳ.

Ἡ Ἐλένη ἤρχισε νὰ καταλαβαίνει τὴ
μεταβολὴ τῆς θειάς Γιωργοῦλας καὶ μιὰ
μέρα δειλά, δειλά τὴν ἐρώτησε.

— Γιατί θειά Γιωργοῦλα εἶσαι τώρα κά-
μποσαις μέραις ἐτσι σὰ θλιμμένη; γιατί
δὲν μὲ λὲς τί ἔχεις;

Ἀλήθεια! Κί' ὁ Νικόλας τί γίνεται;

Σὰ δίκοπο μαχαίρι περνοῦσαν σ' τὴ
καρδιά τῆς τὰ λόγια τῆς Ἐλένης.

— Τίποτε κόρη μ' - - - νὰ ἡ διάθεσί
μου χάλασε - - - α' παιδί μ' γεράματα
κί' ὄλας. - - -

Ὅποιος πάθη πολλὰ ἀγροικᾷ κάθε
καινούργιο κίνδυνο ἀπὸ τὸ παραμιζρὸ
σημάδι. Καὶ ἡ Ἐλένη μ' ὄλα τὰ προσ-
ποιητὰ τῆς θειάς Γιωργοῦλας ἀρχίνησε νὰ
προκαταλαβαίνει ὅτι κάποιο κακὸ και-
νούργιο πάλι τῆ τριγυρνᾷ καὶ θυμήθη-
κε καὶ τ' ὄνειρο καὶ οἱ στοχασμοὶ ἔζω-
σαν τὴ ψυχὴ τῆς.

Μ' ἓνα θλιμμένο πρόσωπο, μὲ μιὰ λυ-
πημένη στάσι γύρισε κί' εἶδε τὰ εἰκονί-
σματα καὶ εἶπε ὀλομόναχη.

"Ὅ, τι θέλει ὁ Θεός!"

Περνοῦσε σ' τὴν ὑπομονὴ καὶ τὸν
Ἰώβ τῆς Γραφῆς!

Ὁ Χαρδάλας τὰ ξέχασε ὄλα. Ἡ Ρο-
ζαλιώ τὸν μάγεψε. Οὔτε ν' ἀκούσῃ ἡ

θελε τὴν Ἑλένη καὶ τὴ θεὰ Γιωργοῦλα.

Ὁ κόσμος τὰ πῆρε εἶδῃσι, ἅμα εἶδε πῶς ἐπισημοποιήθηκε ἡ νεῖα ἀγάπη. Καὶ ξαναστηθῆκαν τὰ δικαστήρια γιὰ νὰ ξαναδικάσουν τὴν Ἑλένη τὴ πολυγραμμένη.

Καμιὰ ἀθωωτικὴ ψήφο δὲν ἔπαιρνε.

Στὸ κόσμο συγχώρησι δὲ βρίζεται οὔτε γὰ τὸν πεῖδ ἀθῶο ἀπόκληρο, κ' ἂν ποτὲ βρεθῆ ζητήσατε τὸ συμφέρον χωρὶς δισταγμὸ!

Μὰ γιὰ μιὰ πεταμένη Ἑλένη ὑπῆρχε συμφέρον;

Ὅχι! ὑπῆρχε καταδική. τὰ ἄλλα ἦσαν περιττά.

Εἶχε μιὰ φορὰ σ' τὴ θλίψι της συντροφιά τὴ θεὰ Ρηνουῖλα ἢ Ἑλένη. Τώρα ἔπρεπε νὰ θυσιάσῃ ἡ θεὰ Γιωργοῦλα γιὰ νὰ ἐξιλεώσῃ τὴ κακία τοῦ κόσμου.

Καὶ δὲν ἄργησε ἡ δυστυχισμένη γυναῖκα.

Ἡ ἀφορμὴ ἐδόθηκε πολὺ γρήγορα.

Ὁ Χαοδάλας χωρὶς λύπη καὶ ντροπὴ ἓνα ἀπομεσήμερο γιορτάσιμο ἔβαλε μπρῶς του τὸ καινούργιο συγγενολόγι καὶ τὸ πέρασε μπροστὰ ἀπ' τὸ σπῆτι τῆς θεῖας Γιωργοῦλας, κατασιγυρισμένως γιὰ νὰ πάγῃ σ' τὸ γάμο τοῦ Γιάννη Παρτέρη ποῦ κἀνανε συντροφιά σ' τὰ λαθραῖα.

Ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ ἡ θεὰ Γιωργοῦλα κάθητο μέσα σ' τὴν αὐλὴ κοντὰ σ' τὴν οὐλόπορα βυθισμένη σ' τὸ πόνο καὶ σ' τὸ καῦμό, ἡ δὲ Ἑλένη ἦταν σ' τ' ἀπάνω δωμάτι καὶ ἀναβε τὸ κανδήλι σ' τὸν εἰκονοστάτη.

Ἄμα εἶδε ἡ θεὰ Γιωργοῦλα καὶ τ' ἀδειάντροπο ἐκεῖνο κίνημα καὶ πῆρε εἰδῆσι πῶς ἡ γειτονεῖα ὅλη ἦταν σ' τὸ πόδι κ' ἄλλος ἀπ' ἔξω ἀπ' ἔξω ἀλληγορικὰ ἔλεγε τὸ μακρὸ του κ' ἄλλος τὸ κοντό του, ἔχασε τὴν ἰσορροπία τῆς ψυχῆς της, τὴν ἔπιασαν κἄτι λυγμοί, σταμάτησε ἡ καρδιά της, παρέλυσαν τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια της κ' ἔμεινε ἐκεῖ ποῦ βρισκότανε ἀφωνὴ καὶ ξηρή. Βαρεῖα ἀποπληξία τὴ κτύπησε.

Ἡ Ἑλένη κατέβηκε. Ἄμα γύρισε κ' εἶδε τὴ θεὰ Γιωργοῦλα σ' τὴ θέσι αὐτῆ

ἔχασε τὸ πᾶν. Τρέχει, τρίβει τὰ χέρια, τὰ πόδια της, τὴ ὀχνεὶ νερό, μὰ τοῦ κάκου! Ἡ θεὰ Γιωργοῦλα ἦτανε σβυσμένη. Μοναχὰ ἓνα βλέμμα θολὸ κατάθολο ἔριχνε σ' τὴν Ἑλένη καὶ τὸ βλέμμα αὐτὸ ὁμολογοῦσε πολλὰ, μὰ ἦτανε μισαποθαμμένο.

Ἡ θέσις τῆς Ἑλένης ἔγινε ἀπελπιστική, Σὲ ποῖον νὰ τρέξῃ, τίνος τὴ βοήθεια νὰ γυρέσῃ.

Ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ ἡ Θεὰ Πρόνοια ἔστειλε μιὰ γυναῖκα. Περνοῦσε ἀπ' ἐκεῖ κατὰ τύχην. Οὔτε τὴν Ἑλένη γνώριζε, οὔτε τὰ περιστατικὰ της.

Ἦταν ἀπὸ μακρυνὴ γειτονεῖα.

Ἡ αὐστηρὴ οὐδετερότης τὴν ἔκαμε νὰ γυρίσῃ καὶ νὰ δῇ μὲς τὴν αὐλὴ.

Ἐτρόμαξε καὶ ἐσταμάτησε.

Ἡ Ἑλένη σ' τὸ κίνδυνο αὐτὸ ἅμα εἶδε τὴν ἀγνώριστη γυναῖκα μὲ βουρκομένα μάτια καὶ μὲ πονεμένη ψυχὴ, γύρεψε τὴν συνδρομὴ της!

Ἡ γυναῖκα ἔτρεξε καὶ κατὰ δύναμιν ἐβοήθησε.

Ἀκούμβησαν τὴν ἀπόπληκτη σὲ μιὰ γωνιά! Ἐστειλαν σ' τὴν Ἐκκλησιά, ἐζήτησαν τὴ θεὰ κοινωνία, ἐφώναξαν γιατρό.

Ἡ γυναῖκα ἐκεῖνη ἦταν ἡ μητέρα μου, ποῦ ἀπ' ἐκεῖνη τὴν ὥρα συνεδέθηκα μὲ τὴ δυστυχισμένη ὄρφανὴ κ' ἔγινε αἰτία νὰ τὴ γνωρίσω.

(Ἀκολουθεῖ)

Βάσις Ἀλιστράτης

ΘΗΡΑΪΚΑ

Ὁ ἐν Ἀθήναις ἐγκριτὸς λόγιος καὶ δραματικὸς συγγραφεὺς κ.Αλ. Γ. Γαλανός, εὐηρεστήθη διὰ τὸ ἀποστείλῃ ἡμῖν τὸ κατωτέρω ἀνεκδότον τραφερόν ποιημάτων.

Ἦν κάρτα σου τὴν φύλαξα θαθεῖα
μὲς τὴν καρδιά μου
ὅπως φυλάει φιλάργυρος μεγάλο θησαυρό.
Καθὼς τὰ τσομπανόπουλα χαδιάρια λυγαριά μου
φυλᾶν τ' ἀρνάκι τὸ χρυσὸ στὸ δύστυχο καιρό!
Ἦν κάρτα σου τὴ φίλησα, τὴ φίλησα χρυσῆ μου.
ὅπως ποτὲ δὲν φίλησα σ' ὅλη μου τὴ ζωὴ!
Κ' ἔχυσε τόσα δάκρυα ἢ δύστυχη ψυχὴ μου,
ὅσα δὲν χύνει ὁ οὐρανὸς σὰν κλαίῃ γιὰ τὴ Γῆ!

Ἀθήναι

Αλ. Γ. Γαλανός

ΤΟ ΝΕΡΟ ΤΟΥ ΦΑΣΣΟΥΛΑ

Ὁ διακεκομμένος τῆς βασιλίδος τῆς Ἰωνίας λόγιος καὶ ἐπιστήμων κ. Μ. Τσακύρογλου ἰατρός ἐτίμησε τὸν «Αἰολικὸν Ἀστέρα» διὰ τοῦ κατωτέρου ὄραίου ποιήματος ὅπερ διακρίνει λίαν ἐπιτυχῆς ἐμπνευσίς καὶ ἐξαιρετὸς αἰσθητικὴ διατύπωσις.

Τοσοῦτον εὐφήμεως γνωστὸς τυγχάνει ἐν εὐρυτάτῃ κλίμακί ὁ κ. Μ. Τσακύρογλου οὐ μόνον ἐν τῇ ποιήσει ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ περὶ λόγῳ διὰ τῶν ἐμβριθεστάτων αὐτοῦ μελετῶν, φιλολογικῶν τε καὶ ἐπιστημονικῶν, ὥστε πᾶς λόγος ἀπὸ τῶν ἡμετέρων «στηλῶν» θὰ παρεῖλκεν εἰ μὴ ἐπρόττειν τοῦτο πρὸς ἑκφρασίαν τῶν θεομῶν ἡμῶν εὐχαριστιῶν διὰ τὴν εὐγενῆ ὄσιν καὶ πολύτιμον συμβολὴν τοῦ ἦν καὶ ἐν τῷ μέλλοντι λίαν ἀβροφρόνως ὑπισχνεῖται ἡμῖν ἔ ἐγκριτος Ἀσκληπιάδης.

᾽Σ τῇ Σμύρῳνῃ, ᾽ς τῇ Σμύρῳνῃ, ᾽ς τῇ Σμύρῳνῃ μὴν πᾶς
μονάκριβε γυνίε μου, ἐὰν μ' ἀγαπᾶς.
Τὸ χῶμα τῆς Σμύρῳνῃς, ἀχ ὅποιος πατήση
ποτέ ᾽ς τὴν πατρίδα του δὲν θὰ γυρίσῃ!

*
* *

Εἶν ὤμορφη χώρα, μὲ πλοῦτη καὶ χάρες,
χωριά τὴν στολίζουσι, νερὰ καὶ καμάρες,
περβόλια, ποῦ πλέκουν πουλιὰ τὲς φωλιές,
καὶ ψάλλουν ἀηδόνια ἀγάπης λαλιές!

*
* *

Τῆς νύχτα γυρίζουσι κατὰ μ' ἀφράτες
νεοαῖδες ξανθές καὶ γλυκὲς μαυρομαμάταις,
ποῦ οἰχτοῦν πλοκάμια τὰ δόλια μαλλιὰ,
καὶ πιάνουσι ἀθῶες καρδιές σὰν θηλιά!

*
* *

Μὰ ἔχει καὶ ἓνα νερὸ μαγεμένο,
Νερὸ Φασσουλά, ἀχ ἄλλοις τον τὸν ξένο
ποῦ πιῆ, τοῦ σαλεύει ἀμέσως ὁ νοῦς
ξεχνάει πατρίδα, ἀδέλφια, γονιούς!

*
* *

Καὶ βάζει ὁ ξένος τοῦ γάμου στεφάνι
πουκάμισσῳ μαῦρο κ' ἢ μάνα τον βάνει.
᾽Σ τῇ Σμύρῳνῃ, παιδί μου ᾽ς τῇ Σμύρῳνῃ μὴν πᾶς
μονάκριβε γυνίε μου ἐὰν μ' ἀγαπᾶς!

Σμύρῳνῃ, Νοέμβριος

Μ. Τσακύρογλους

Ο ΙΣΚΙΟΣ

ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΟΥ

ΔΙΗΓΗΜΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΝ

Μιά σκοτινὴ νύχτα ποῦ ὁ βορρῆς φυσούσε μὲ βίβλη τὴ μανία του κι' ἔκαμνε τὰ πούκια νὰ τρίζουν, ὁ δὲ οὐρανὸς εἶχε δι' ἔνδυμα κατὰμυρα σύννεφα, καὶ τὰ κύματα μούγκριζαν ἀπὸ τὸ θρόντο τῶν ἀστροπελεκιδῶν, ὁ κόσμος ἄρχιζε ν' ἀποκοιμίζεται ναυουριζόμενος ἀπὸ τὴν φοβερὰν αὐτὴν συναυλίαν.

* *

Σὲ μιὰ καλύβα μονάχα μιὰ κόρη δὲν πλαγιάζει· ἡ καρδιά της τρέμει σὰν τὸ καλάμι κι' ἀνατινάζεται σὲ κάθε ἀστροπελεκιοῦ μπουμπούνισμα.

Τὴ νύχτη ἢ φτωγὴ ποῦ τρέμει ἀπ' τὸ φόβο της;

Πάει σιμὰ στὴν πλαγιασμένη μάνα της καὶ τὴν κουντάει στὸ σπῶμα.

— Δὲν μπορῶ νὰ κλείσω τὸ μάτι μου ἀκόμα, τῆς λέγει, μανοῦλα μου· δὲν ἔχω ὕπνο μούφυγε, σήκω κι' ἐσὺ μαζί μου νὰ καθίσης, ἀνάψε τὸ καντύλι ν' ἀπὸ τὴ προσευχή μου.

— Γονάτισε παιδάκι μου στὴν Παναγιά τῆς μάνας τοῦ Χριστοῦ, τῆς λέγει ἡ χαροκαμένη μάνα της, καὶ παρακάλεσέτην νὰ σῶσῃ τὴν ἀγάπη σου τὸ στύλο τοῦ σπιτιοῦ μας.

Ἐξω ἀδιάκοπα βροντοῦσε ὁ ἀγριεμένος ἀγέρας, ποῦλεγε πῶς ξερίζωνε δένδρα καὶ ξεκολοῦσε σπήτια, κι' ἀστραπαὶς φώτιζαν τὸ φτωχικὸ καλύβι ποῦ κριβε τὴν ἄμοιρη κόρη καὶ τὴ μαυροφορεμένη μάνα.

Ἡ κόρη ἀπὸ τὸ φόβου της, κρύβει τὸ προσωπὸ της μέσ' τὴν ποδιά τῆς μάνας της· ἀλλ' ἄλλοένα φυσούσε ὁ βορρῆς τὰ σάπια κλαδιὰ τῆς βήμαγμένης καλύβας, καὶ τὰ κανε ν' ἀναθεύονται καὶ νὰ τρίζουν σὰν φεδια ἀγριεμένα.

— Μάνα! λέει ἡ κόρη, μ' ἕνα πικρὸ-πικρὸ παράπονο, ποῦ ἔβγαίνε ἀπ' τὴ φουρτουνιασμένη καρδιά της· μάνα! ἂν ἔλθῃ ὁ Γεώργος μας νὰ μὴ τὸν κακοκαρδίσης πῶς μὰς ἄφησε μοναχαῖς τρεῖς μέραις τώρα. . . γιατί οἱ κάμποι εἶναι γεμάτοι δένδρα, καὶ εἶναι πῶς δυσκολοπέραστοι τώρα ποῦ βίχνει βροχὴ κι' ἀστροπελέκια. . . ἤ ἀκούσε πῶς βούζει ὁ βορρῆς, καὶ τὰ σύννεφα περνοῦν γοργὰ γορ-

γὰ σὰν στοιχιά, ποῦ στὸ δρόμο των καταιβάζουν ποτάμια καὶ ξεκολοῦν δένδρα· νὰ σὰν κι' αὐτὴ τῆ νύχτα μάνα μου, εἶναι κι' ἐμένα ἡ καρδιά μου ἀγρια, καὶ σὰν κατὶ νάθω μέσα μου νὰ μοῦ λέει πῶς δὲν θ' ἀργήσω νὰ δῶ τὴ συμφορὰ μου!

Ἐάφνου ἀκούστη ἀπὸ μακρὰ νὰ κρᾶζει ὁ πετεινὸς κι' ἡ μάνα μὲ πικρὴ χαρὰ ἀγκαλιάζει τὴν κόρη της.

— Ἀκούς; τῆ λέει, ἀπὸ πέρα τὸν πετεινὸ ποῦ κρᾶζει βραχνὰ-βραχνὰ; πέσε κόρη μου κι' ἐσὺ νὰ κοιμηθῆς γιατί θὰ πάρ' ἡμέρα.

Καὶ ἡ μάνα ἀποκοιμήθη.

Μὰ ἡ κόρη δὲν κοιμάται! ὁ νοῦς της γυρίζει μακρὰ καὶ φαντάζεται τὸν ἀγαπημένον της μέσα στὴ βροχὴ, στὸν ἀέρα, καὶ σ' ἀστροπελέκια! Τὶ ἄραγε νὰ τὸν ἤρε στὰ βουνὰ τὸν κακτύχο! τρεῖς μέρες τώρα ποῦ τὸν καρτερᾷ; γιατί ἄργησε ἔτσι πολὺ; καὶ τί θὰ γέν' ἢ δόλια ἂν ἴσως κι' ἔπαθε κανένα κακό;

Κι' ἔδερν' ὁ νοῦς της σὰν τὸ χαλάζι, καὶ ὁ ὕπνος ἔφευγ' ἀπὸ τὰ μάτια της.

* *

Ἐάφνου ἀκούσε βαρὺ τρίξιμο στὴν θύρα τῆς καλύβας, ποῦ τὴν ἔκανε νὰ πεταχτῆ ξαφνιασμένη, κι' εἶδε τὸν Γεώργου της νὰ μπαίνει μέσα κίτρινο σὰν τὸ κερί μὲ μάτια σβυστὰ καὶ χέρια κοκαλιασμένα.

Στέκεται ἔμπροσθὰ της καὶ τὴν κυττάζει, μὲ στόμα ἀνοιχτὸ ποῦ ἔβγαζε μυρwidιὰ χωματένια, καὶ στὰ στήθη του τὰ ξεγυμνωμένα ἐφαίνοντο τρεῖς μαχαίριες θαθυές-θαθυές ποῦ τὸ αἷμα τοῦ ἔβγαίνε ἀκόμα καὶ ἔβαφε ταῖς σγουραῖς τρίχαις του.

— Κύττα τὰ στήθια μου τῆς λέει μὲ πικρὸ παράπονο, μ' ἔχουν σκοτωμένον κίτομαι τρεῖς μέρες τώρα ἄθαφτος ριχμένος στὸ βουνό, καὶ τὰ ὄρνια ἔρχονται καὶ μὲ τρώνε! Ἐσένα προσμένω ἀρθῆς νὰ μὲ θάψῃς γιατί ἐσὺ ἴσαι ἢ μόνημου παντοχά. Δὲν θέλω πολὺ νὰ μοῦ κἀνῃς, μόνο μιὰ φούχτα χῶμα νὰ μοῦ ρίψῃς μαζὺ μὲ τὸ στερνὸ σου φίλημα.

Ἔλα ἀγάπη μου! θυμίσου πόσο μ' ἀγαποῦσε!

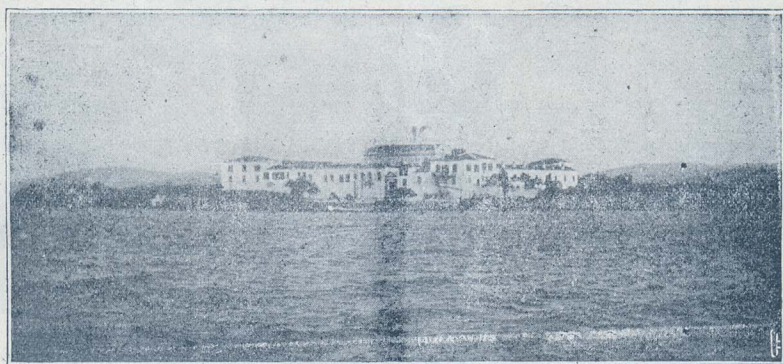
Κ' ἔχαμογέλασε ὁ Γεώργος πικρὰ-πικρὰ.

Ἔτρεξε μὲ λαχτάρια καὶ μὲ καῦμὸ νὰ τὸν ἀρπύξῃ ἢ δόλια, μὰ ἐχέθη σὰν ναπίες ὁτὸ ἔμπροσθὰ της. . .

||| Κλόψτε τὴν ἔρημη χερσιὰ της! τῆ μαύρη νιότη της!

Σιμόνη

Ὀδυσσεὺς Χριστοδούλου

Ἀποψὶς νησίδος ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ - Ἀντικρου Μοσχονησίων

ΚΥΔΩΝΙΑΤΙΚΗ ΖΩΗ

Εύρισκόμεθα ὑπὸ βιομηχανικὴν καὶ ἐμπορικὴν ἐν γένει ἔποψιν ἐν τῇ ἐποχῇ τῆς ζωηροτέρας ἀκμῆς καὶ κινήσεως. Ἀπὸ τῆς νυκτὸς τῆς 24 Νοεμβρίου οἱ ἐλαιόμυλοι ἤνοιξαν, ὁ δ' εὐλογημένος τῆς Ἀθηναῆς καρπὸς συγκομιζόμενος ἐν τοῖς Ἐλαιοτριβεῖσι παράγει τὸ πεφηνισμένον ἡμῶν ἔλαιον ἐνφαί νυχθημερῶν ἐργαζόμενα πολυάριθμοι Ἀτμομηχαναὶ παρέχουσιν εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν τὴν ὄψιν μικροῦ **Μάνξεστερ**. Αἱ πρὸς περισυλλογὴν τῶν ἐλαιῶν ομάδες—**ταϊφάδες** ἀπὸ θαθείας πρωίας δρμύμεναι τῆς πόλεως ἐπιστρέφουσι τὴν ἐσπέραν διὰ τῶν διαφόρων ἐξοχικῶν λεωφόρων αἰτῆνες φαιδρῶς καταστίζονται ὑπὸ τῶν καταφόρτων ἐξ ἐλαιῶν ὑποζυγίων καὶ τῶν **ταϊφάδων**, ὧν ὡς γνωστῶν τὸ ποῖον ποικίλλει καθ' ἡλικίαν καὶ γένος, ἐφ' ᾧ συνήθως ἡ παρούσα ἐποχὴ εὐμαιρεῖ τῆς λαϊκῆς τάξεως συναινεσίῳ ἅτινα τὴν γένεσιν αὐτῶν ὀφείλουσιν εἰς τὴν περισυλλογὴν τῶν ἐλαιῶν καὶ τὰς ἀγροτικὰς ἐξόδους.

Ἡ ἐσοδεία τῶν παρ' ἡμῖν ἐλαιοκτημάτων μόλις ἀντιπροσωπεύει τὸ 1/3 τῆς περυσινῆς. Ἡ Ἐλαιοδεκάτη Κυδωνιῶν εὐρίσκεται ἔτι ἐν πλειοδοσίᾳ ἀπέναντι 1,350,000 γροσ. ταμειακῶν ὡς καὶ ἡ τῶν Μοσχονησίων ἀπέναντι 130,000. Οἱ ἐλαιόμυλοι ἤρξαντο ἀλέθοντες ἔλαιας ξηρὰς, **κουρούκια**

παράγουσι δ' ἔλαια λευκὰ ὑπὸ ἔποψιν χρώματος μὲ μετρίαις ἀποδόσεις. Οἱ ἐνταῦθα ἀγορασταὶ σπεύδουσι νὰ προμηθευθῶσιν ὅπως καλύψωσι μικρὰς τινὰς παραγγελίας τῶν καὶ προβαίνουσιν εἰς ἀγορὰς μὲ κάποιαν ζωηρότητα ἀπὸ 40 — 45 γρ. τρεχτὸ λαγγίνιον (ἀκάδ. 6,25), ἡ τιμὴ δὲ αὕτη εἶνε ἀδύνατον νὰ μὴ τείνη εἰς ὑποτίμησιν ἐὰν λάθωμεν ὑπ' ὄψιν τὴν πορείαν τοῦ εἴδους εἰς τὰς ξένας ἀγοράς.

Οἱ ἐν Μυτιλήνῃ ἀγορασταὶ ὡς ἐκ τῆς ἀφθονίας τοῦ ἐφετεινοῦ ἐλαιοκάροπου προβλέπουσι μετ' οὐ πολὺ ὑποτίμησιν μέχρις 1 μετζ. τὸ λαγγίνιον.

Ἀφ' ἑτέρου ἐξ Εὐρώπης πληροφοροῖαι ἀγγέλουσιν ὅτι γίνονται πωλήσεις ἐλαιῶν πρώτης πίεσεως Ἰσπανίας καὶ Τύνιδος πρὸς φργ. 98 — 105 τὰ 100 Κλ. **CIF**. εἰς Εὐρωπαϊκὰς λιμένας, προβλέπουσι δὲ νέους ἐκπεσομοὺς. Ἡ ἐσοδεία τῶν ἐν Εὐρώπῃ ἐλαιοπαραγωγῶν μερῶν ἔσται τοιαύτη ὥστε ἐπὶ διετίαν νὰ ὑπάρχη παρακαταθήκη (**STOCK**)

ΣΚΟΡΠΙΑ ΔΟΤΙΑ

— Σήμερον θὰ ἐνασχοληθῶ μὲ τὴν πολιτικὴν.

— Ὅχι διότι εἶμαι ἀρμόδιος = κάθε ἄλλο = νὰ κρίνω τὴν ζαφώδη καὶ αινιγματώδη πολιτικὴν καταστασιν ὅς θὰ ἔλεγε κανεὶς ἐκ συστήματος πολιτικολόγος.

— Ἀπ' αὐτὰ ἔχω μετάνυχτα!

— Ὅπως ἔχει καὶ ὅλος ὁ κόσμος.

— Χωρὶς ὅμως νὰ ἔχωσι καὶ τὴν εὐλιχρίνειαν νὰ τὸ ὁμολογήσωσιν.

— Καὶ θὰ ἐνασχοληθῶ μὲ τὴν πολιτικὴν μὲ ἕνα πολὺ περίεργον καὶ πρωτότυπον τρόπον.

— Ἀπὸ ὅ,τι ἀκούω καὶ διαβάζω εἰς τὰς Ἐφημερίδας θὰ πιστεύω καὶ θὰ δύσχυρίζωμαι τὰ ἀντίθετα.

— Καὶ ἐν κοντολογία σὰς ἀναφέρω τὸ ἐξῆς σχετικόν.

— Κάποιος ἔακουστὸς Ἀστρονόμος τοῦ Βερολίνου ἀπὸ τὸ Ἀστεροσκοπεῖον τοῦ διελάλει πρὸς τοὺς χάσκοντας εἰς τὴν σφίαν του τὰ μέλλοντα γενέσθαι, ὄν τὰ συνήθη ὡς γνωστὸν εἶνε: λιμοί, πλῆμμυραὶ, καταποτισμοί, συγκρούσεις πρὸς κομμάτας καὶ τὰ παρόμοια.

— Ἀλλὰ τὴν προσοχὴν τοῦ περιωμήμου αὐτοῦ Ἀστρονόμου προσέλικυσαν αἱ Ἀστρονομικαὶ προφητεῖαι κάποιου ἄλλου ἀπὸ τὴν Βιέννην αἱ ὅποια ἔβγαζαν πολὺ ἀληθέστερα ἀπὸ τὰς ἰδικὰς του!

— Ἐπεθύμησε νὰ γνωρίσῃ τὴν ἀγνωστον Ἐξοχήτητά του καὶ μετέβη εἰς Βιέννην.

— Μετὰ πολλὰς ἀναζητήσεις τὸν ἀνεκάλυψε τέλος καὶ ἐξήγησε νὰ μάθῃ incognito τὸ μυστήριον τῶν Ἀστρονομικῶν του ἐπιτυχιῶν.

— Ὡχ ἀελεφέ! ἀπαντᾷ ἐκείνος, ὅστις ἐν παρόδῳ οὔτε Ἀστρονόμος ἦτο οὔτε εἶχε μὲ τὴν Ἀστρονομίαν, — ὑπάρχει κάποιος ἀνόητος (!!!) εἰς τὸ Βερολῖνον ὁ ὅποιος ξεφουρνίζει κάθε λίγῳ καὶ λιγάκι διάφορα ξεκάρφωτα ἀπὸ τὸ Ἀστεροσκοπεῖον του. Ἀπὸ ὅ,τι ἐκείνος λέγει ἐγὼ πάντοτε τὰ ἀντίθετα διακηρύττω αὐτὸ εἶνε τὸ μόνο σύστημά μου καὶ σχεδὸν πάντοτε ἐπιτυχῶν καὶ εἰς αὐτὸ χρεωστῶ τὴν φήμην μου.

— Σὰς ἀφίνω νὰ φαντασθῆτε τί ἐντύπωσιν ἐπροξένησαν αἱ λόγοι τοῦ ἀμαθοῦς ἀνθρώπου πρὸς τὸν σοφὸν Ἐπιστήμονα.

— Τὸ ἀνέκδοτον δὲν ἀναφέρει ἐὰν ὁ περίφημος Ἀστρονόμος μετὰ τὴν ψυχρολουσίαν αὐτὴν εἶχε τὴν γενναϊότητα ν' ἀπεκαλύψῃ τὸ incognito του.

— Τὸ σύστημα λοιπὸν αὐτὸ θὰ ἀκολουθήσω καὶ ἐγὼ τὸ ὑποφαννόμενον *Κουνοῦπι* καὶ νὰ εἰσθε βέβαιοι, ἀγαπητοί μου ἀναγνώσταί ὅπως σὰς

βλέπω καὶ μὲ βλέπετε, ὅτι 99 1/2 τοὶς ἑκατὸν θὰ ἔχω κερδίσῃ τὸ παχιδί!

ΚΟΥΝΟΥΠΙ

ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡ' ΟΔΙΚΑ

ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

Τὸ κατ' οὐτὰς κυκλοφορήσαν Μικρασιατικὸν Ἡμερολόγιον τοῦ 1912 τῆς ἐν Σάμῳ διαρρητοῦς λογίας ὀδοῦ Ἐλένης Σ. Σβορώνου δύναται νὰ θεωρηθῇ ἄνευ υπερβολῆς ὡς ἐκ τοῦ ποσοῦ καὶ τοῦ ποιοῦ τῶν Περιεχομένων τυχρὴν συμπάσης τῆς πνευματικῆς κινήσεως ἰδίᾳ μὲν τῆς Μικρασίας ἀλλὰ καὶ καθόλου ἀπαραχού της Ὁμογενείας ἐνθα αἱ Μοῦσαι περιέπονται!

Ἡ κομψότης καὶ τὰ Περιεχόμενά του καθιστῶσιν αὐτὸ ἐπιχωροτάτον κατὰ τὸ Ν. Ἔτος ὄφρον ἐν τοῖς πολλαχοῦ κίχλοις τῶν καλαισθητῶν καὶ φιλομούσων.

ΔΗΜΗΤΡΑ — ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ὁμολογούμενος ἡ Κοινὴ γεωργικῆς ἐξυτηρεῖται ἀρίστα ὑπὸ δύο λαμπρῶν Περιουσιακῶν τῆς "Δημητροῦ" καὶ τοῦ "Γεωργίου" καὶ τοῦ μὲν "Γεωργίου" διευθυντῆς τυγχάνει ὁ κ. Π. Λιάκος, τῆς δὲ "Δημητροῦ" ὁ κ. Γ. Χατζόπουλος. Ἀμφότερα τὰ ἀξιολογώτατα ταῦτα Περιοδικὰ κομοῦνται ὑπὸ ὠραίων εἰσόδων μετὰ πραγματιῶν πολιτιστικῶν διὰ τὸν καθ' ἡμᾶς γεωργικὸν πληθυσμὸν, τυγχάνουσι δὲ κατὰ πάντα ἀξιοσύστατα.

Ἐξευτυπῶν ἐν κομψῷ τεύχει μετὰ ὠραίων σχετικῶν εἰκόνων ἡ διαλέξις περὶ τῆς νικητικῆς σόδας τῆς Χιλῆς, ἦν ὁ κ. Γ. Χρηστάκης μηχανικός — ἀγρονόμος ἐποιήσατο ἐν τῷ "Ἑλληνικῷ Φιλολογικῷ Συλλόγῳ Κων/λεως." Ἡ μελέτη τῆς ἐν λόγῳ θέσεως διαλέξεως ἀποβαίνει ἐπιωφελεστάτη εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς Γεωργίαν.

Ὁ Διευθυντῆς τῆς ἐν Προῦσῃ Πρακτικῆς Γεωργικῆς Σχολῆς κ. Θεοδ. Κωνσταντινίδης, ἀγρονόμος, διὰ τῆς ἐντύπου ἀξιολογίαν ἐκθέσεώς του (1910 — 1911) περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν πειραματικῶν ἀγρῶν τετραγωνικῶν καταδεικνύει τὴν ἀκαταγώνιστον ὑπεροχὴν τῆς διὰ νικητικῆς σόδας λιπάνσεως.

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

Τὸ τεῦχος τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου τῆς "Πινακοθήκης" τοῦ λαμπροῦ τούτου ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ὑπὸ ἐποψιν ὕλης φιλοκαλίας Εἰκονογραφημένου Περιοδικοῦ τυγχάνει πλήρης τερπνῶν καὶ ἐπιωφελῶν δημοσιευμάτων μετὰ ὠραιωτάτων εἰκόνων

Ἐν Ἀθήναις

Ὀδὸς Χαριλαοῦ Τρικοῦπη Ἀρ. 22.

Παρακαλοῦμεν τοὺς ἐνταῦθα κ. κ. Συνδρομητὰς μας ὅπως διευκολύνωσι τὸ ἔργον τοῦ γραμματέως ἡμῶν κ. Ἀλεξ. Κοτρῶνῃ ἐν τῇ εἰσπράξει τῶν συνδρομῶν τοῦ "Αἰολικοῦ Ἀστέρος" τοὺς δὲ ἔξω τῶν Κυθωνιῶν ὅπως εὐαρεστοῦμενοι ἐμβάσωσιν ἡμῖν τὸ ἀντίτιμον τῆς συνδρομῆς διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς ἢ ὅπως ἄλλως προτιμῶσι.

Ἐπεύθυνος Χαρ. Γ. Βαφειάδης

ATELIER DE RELIURE

STAVROS P. PSIROUKIS

GRAND DÉPÔT D'ARTICLES POUR RELIURE

Rue Jardin Rosseti — Le CAIRE (Égypte)

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ Η ΑΝΑΤΟΛΗ
ΖΑΧΑΡΙΟΥ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ
ΕΝ ΚΥΛΩΝΙΑΙΣ

Κτίριον νεότεστον ἐκτάκτου ἀρχιτεκτονικῆς.
Ἰδιοκτησίᾳ Ν. Α. ΓΟΝΑΤΑ εἰς τὸ κέντρον τῆς
πόλεως.

Ἐπιπλωσις ἐξόχως τελεία, σπανία ἐτι καὶ διὰ τὰς
μεγαλουπόλεις τῆς Τουρκίας.

Περιποιήσις καὶ ὑπηρεσία «Non Plus Ultra.»

Πεύματα ἐπι παραγγελίᾳ Γάλα — Ζῆθος καὶ ὅλα
τὰ Ευρωπαϊκὰ ποτά.

Αρχιτεκτονικὴ Ἐπιτηδεύματα

ΑΛΦΡΕΔΟΣ ΡΟΥΜΠΙΝΗΣ

ΟΔΟΝΤΟΓ'ΑΤΡΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΣ

ΟΔΟΝΤΟΓ'ΑΤΡΟΣ ΤΩΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ

ἘΚΑΙ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ

Κατὰ καθήκον γνωστοποιεῖ τὸ Σεβασ-
τόν κοινόν ὅπως ἐποφελήθη τῆς περιστά-
σεως τῆς ἐν ταῦθα διαμονῆς του, ἵνα φρον-
τίσῃ δι' ὅλα τὰ νοσήματα τοῦ στόματος:
ὡς ἐξαγωγήν ὀδόντων ἀνωδύπως διὰ το-
πικῆς ἀναισθησίας κατασκευὴν ὀδόντων
τεχνητῶν κατὰ τὰ τελευταία τελειότερα

συστήματα, ἤτοι διὰ Καουτσούκ, διὰ
χρυσοῦ, ὀδόντας βιδωτοὺς στεφάνους.
(Couronnes) Γεφυρωτὰ (Bridgenork)
Pont) διὰ πορσελάνης κ. τ. λ. κ. τ. λ. ...
τὴν σφράγισιν ὀδόντων οἷα χρυσοῦ. Κα-
θαρισμὸς καὶ θεραπεία τελεία ὄλων τῶν
ἀσθενειῶν τοῦ στόματος. Οἱ θέλοντες νὰ
τιμῆσωσι αὐτὸν διὰ τῆς ἐπισκέψεώς του,
θὰ ὄσι ἱκανοποιημένοι καὶ θὰ ἔχωσι μί-
αν καλὴν ἀνάμνησιν.

ΩΡΗ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΣ { ἀπὸ τῆς 9 — 12 Π.Μ.
ἀπὸ τῆς 2 — 6 Μ.Μ.

Διὰ τοὺς πτωχοὺς δωρεάν
ἐκάστην Πέμπτην.

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ

Ν. Ε. ΣΠΥΡΕΛΗ

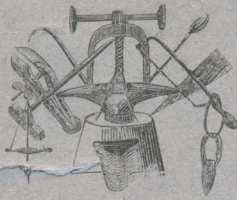
Τὸ Κατάστημα Ν. Ε. ΣΠΥΡΕΛΗ (πλησίον Παζαρίου) ἐνταῦθα ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν προσεχῶν ἐορτῶν, ἀπεφάσισε τὴν ἐκποίησιν μουσαμάδων στρωσίματος μετὰ μεγάλην καὶ σπουδαίαν ἐκπτώσιν ἀπὸ τῶν προηγουμένων τιμῶν.

Προσέτι ἀγγέλλει ὅτι ἐφωδιάσθη μετὰ πλουσίαν καὶ μεγάλην συλλογὴν Καρτ. Ποστὰλ διαφόρων ποιότητων καὶ σχεδίων ὅλως νέων καθὼς καὶ μετὰ ἀπαράμειλλον συλλογὴν ὅλως ἐκτάκτων σχεδίων Ἡμεροδευκτῶν ἅτινα πωλεῖ χονδρικῶς καὶ λιανικῶς εἰς τιμὰς ἐκτὸς παντὸς συναγωνισμού

Κονιάκ γνήσιον ἐξ ἀποστάγματος καθὼς καὶ ποτὰ οἰνοπνευματώδη ἐκ τῶν μεγάλων ἐργοστασίων τῶν ἐν Σμύρῃ Κ. Ν. Κωνσταντινίδου καὶ Σας

Γενικοὶ ἀντιπρόσωποι ἐνταῦθα καὶ πρὸς Ξενάκης καὶ Φιλιππίδης

ΦΑΝΟΠΟΙΕΙΟΝ & ΜΑΡΚΟΠΟΙΕΙΟΝ

ΑΛΕΞΑΝΔΡ. ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ ΕΝ ΚΥΛΛΟΝΙΑΙΣ

Κατασκευάζονται μάρκες παντὸς εἴδους μετὰ διαφόρων καλλιτεχνικῶν σημάτων, καὶ χαρακτῆρων Κατασκευὴ στερνῶν, φίλτρων, μάνιων, φανῶν διαφόρων εὐρωπαϊκῶν σχεδίων. Ἐπισκευάζονται παντὸς εἴδους φῶτα, ΛΟΥΞ, ΜΠΛΑΝΣΑΡ, ΡΑΔΙΟΥΜ, ΓΑΖΟΛΙΝΗΣ Κ. Α. Π.

ΚΑΛΟΤΕΧΝΙΚΟΝ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΕΜ. ΧΑΤΖΕΛΗ
ΕΝΚΥΛΟΝΙΑΙΣ
ΟΔΟΣ ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ, ΑΚΡΙΒΩΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ
ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΥ

Ἔργασια ἡγγυημένα ἐπὶ χάρτου πλατινοτυπίας. Φωτογραφίαι ἀπὸ μικροσκοπικῶν μέχρι τελείου φυσικοῦ μεγέθους

Τιμὰὶ συμφέρουσαι δι' ὅλους